

PROTOKOLL

for

møte i Omsetningsrådet

tirsdag 21. juni 2016 kl. 10:00

i

Landbruksdirektoratet

Til stede:	Björg Tørresdal, Lars Petter Bartnes, Kristin Taraldsrud Hoff, Anne Jødahl Skuterud, Sigrid Helland, Jan-Egil Pedersen, Bjørn-Ole Juul-Hansen, Sveinung Svebestad (til og med sak 48/16), Trond Reierstad og Vibeke Andersen
Forfall:	Ann Merete Furuberg
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Ida Louise Bjonness, Siv Heia Uldal, Bjørn Skjeppe, Lise Wirstad Dynna, Merete Longva Bjerke, Hege Heiberg, Hans Edvin Flugund (sak 48/16) og Anders Leine

Sak 51/16 og 52/16 ble behandlet før sak 46/16.

I forkant av OR-møtet ble det orientert om skolemelk/skolefrukt, jf. tidligere sak 30/16 og sak 47/16:

- Skolemelk, internasjonalt (Kommunikasjonssjef Ane Køber Guldvik, OFM)
- Skolemelk i Norge (Direktør Terje Døsrønningen og fagsjef Lise Sandsbråten, begge Tine)
- Skolefrukt i Norge (Analysesjef/prosjektleder Tore Angelsen, OFG)

I etterkant av OR-møtet ble gitt en kort status om fagturen til Nord-Norge i september, og ytre tidsrammer ble satt.

Omsetningsrådets møte ble satt kl. 11:00 og hevet kl. 12:30.

Saksliste

038/16	Godkjenning av innkalling og dagsorden	2
039/16	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	5
040/16	Orientering fra markedsregulator	7
041/16	Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2016	9
042/16	Kjøtt - satser i markedsreguleringen for 2016	12

043/16	Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 2. halvår 2016	17
044/16	Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2016	20
045/16	Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2016 og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk 2. halvår 2016	29
046/16	Endring i forskrift og retningslinjer som følge av WTOs ministererklæring	33
047/16	Melk - Skolemelk - orientering om status	37
048/16	Endringsbehov - fagsystem for kvoteordningen for melk	46
049/16	Jordbruksoppgjøret 2016 - saker som vedrører Omsetningsrådet	50
050/16	Møteplan Omsetningsrådet 2. halvår 2016 - dato for reservemøte	53
051/16	Korn - Fastsettelse av maksimalsats for omsetningsavgiften 2016-2017	54
052/16	Korn - Overføring av aksjer i Opplysningskontoret for brød og korn til Baker- og konditorbransjens landsforening	57

Saksnr.: 038/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 16/27041-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer. Dokumentene er også lagt inn i det elektroniske arbeidsrommet. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Dagsorden er også sendt medlemmene per post.

Saksnr.: 039/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Godkjenning av protokoll fra forrige møte	Saksnr.: 16/27041-2

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Protokollen fra møtet 09.05.2016 godkjennes

Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Det har ikke kommet merknader til utsendt protokoll.

Saksnr.: 040/16	Sektor: Kjøtt, egg, fjørefkjøtt, melk og korn	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Orientering fra markedsregulator	Saksnr.: 16/27041-3

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Presentasjonene fra markedsregulatorene tas til orientering

Orientering fra markedsregulator

Det ble gitt følgende orienteringer fra markedsregulatorene:

- Korn v/Anne Jødahl Skuterud
- Kjøtt, egg og fjørfekjøtt v/ Sveinung Svebestad
- Melk v/ Trond Reierstad

Presentasjonene legges ut i det elektroniske arbeidsrommet.

Saksnr.: 041/16	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2016	Saksnr.: 16/24062-3

Beskrivelse

Nortura har foreslått satser for markedsregulerende tiltak for første halvår 2016. Landbruksdirektoratet anbefaling er i tråd med forslaget. Endringene av satsene har primært grunnlag i endret rente og pris.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg, fastsatt av omsetningsrådet 29. mars 2012, §§ 2 og 3, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer §7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura SA av 9. mai 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Det fastsettes følgende satser for markedsregulering av egg for 1. halvår 2016:

Reguleringstiltak og varegruppe Satser i øre per kg 1. halvår 2016

Kjølelagring per uke

Egg	7,4
Heleggpulver	9,0

Fryselagring per måned

Heleggmasse	17,8
Eggehvite	16,9

Egg - Satser for markedsregulering 1. halvår 2016

Generelle forutsetninger ved beregning av nye satser

I Norturas forslag til satser for markedsregulering i eggsektoren første halvår 2016 er det ikke langt opp til prinsipielle endringer i forutsetningene for satsene sammenlignet med de foregående periodene. Endring av satsene har primært grunnlag i endret rente og pris.

Prisgrunnlag

Prisgrunnlaget for egg er knyttet til definisjonen av representantvaren i jordbruksavtalen. Ved beregning av satser er Nortura SAs engrospriser benyttet. Nortura har i satsberegningene for første halvår 2016 benyttet følgende engrospriser per kg:

Egg	kr 18,32	(18,46)
Heleggmasse	kr 35,49	(35,49)
Heleggpulver	kr 121,84	(121,84)
Eggehvite	kr 29,04	(29,04)

Priser for andre halvår 2015 i parentes.

Rente på mellomværende

Rente på mellomværende fastsettes av Landbruksdirektoratet per halvår på basis av en sammenveiling av nominell NIBOR 3-md. rente med tillegg på 0,40 prosent per år. Landbruksdirektoratet har fastsatt rentene for kapitalbinding i markedsreguleringen til å være 1,44 prosent per år for første halvår 2016. For andre halvår 2015 var rentesatsen på 1,54 prosent per år.

Lagringskostnader

Overskuddsegg lagres primært på fast lager hos Cooling Partner. For andre halvår 2015 ble det i tillegg til lageret hos Cooling Partner, leid et eksternt lager på grunn av stor overproduksjon av egg. Nå er situasjonen bedret seg og for de første fire månedene av 2016 har det ikke vært nødvendig å leie andre lagre. Nortura melder at med dagens situasjon er det tilnærmet utelukket at det blir nødvendig å leie eksterne lagre for hele dette halve året.

Håndteringskostnaden for egg er kr 37,00 per pall (kr 47,98 per pall for andre halvår 2015) og fordeles på fire uker, fordi det forutsettes en gjennomsnittlig lagertid på fire uker. Det lagres ca. 630 kg på en pall, mot 520 kg tidligere. Lagerleien er kr 34,00 per pall per uke (kr 31,88 for andre halvår 2015).

Lagerleien gir følgende lagringskostnader per kg egg per uke:

Håndtering:	3 700 øre/ 4/ 630 kg	=	1,5 øre per kg per uke
Lagerleie:	3 400 øre/ 630 kg	=	5,4 øre per kg per uke
Lagerkostnader per kg per uke:			6,9 øre per kg per uke

Kostnaden er redusert med 0,1 øre per kg per uke sammenliknet med andre halvår 2015 på grunn av redusert håndteringskostnad. På samme tid var det en økning i lagerleien.

Kjøle- og fryselagring

Satsene for lagring inkluderer dekning for renter, forsikring, svinn, lagerleie og håndtering.

Sammenlignet med satsene for kjølelagring i andre halvår 2015 er det foreslått en reduksjon

på 0,1 øre per kg for egg og en reduksjon på 0,3 øre per kg for heleggpulver. For satsene for fryselagring er det også foreslått nedgang. En reduksjon på 0,3 øre per kg for både heleggmasse og eggehvite.

Nortura foreslår følgende satser:

Kjølelagring per uke

Egg	7,4 øre per kg (7,5 øre per kg)
Heleggpulver	9,0 øre per kg (9,3 øre per kg)

Fryselagring per måned

Heleggmasse	17,8 øre per kg (18,1 øre per kg)
Eggehvite	16,9 øre per kg (17,2 øre per kg)

Satser for andre halvår 2015 i parentes.

Landbruksdirektoratets vurdering

Grunnlag og beregning av foreslåtte satser er i tråd med tidligere praksis.

Landbruksdirektoratet tilrår at Norturas forslag vedtas som satser i markedsreguleringen for egg første halvår 2016.

Saksnr.: 042/16	Sektor: Kjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Kjøtt - satser i markedsreguleringen for 2016	Saksnr.: 16/24600-3

Beskrivelse

Nortura SA har foreslått satser for markedsregulerende tiltak for kjøtt for 2016. De foreslår å øke de fleste satsene grunnet innfrysing av en større andel små dyr. Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslaget.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av kjøtt fastsatt av Omsetningsrådet 31.03.2011, med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer, § 7-1.

Vedlegg

Brev fra Nortura, datert 13. mai 2016

Møtebehandling

Bjørn-Ole Juul-Hansen stilte spørsmål ved om pallegodtgjørelsen skal beregnes ut fra ny pris eller gjennomsnittspris på paller. Innstillingen ble deretter enstemmig vedtatt.

Vedtak

Det fastsettes følgende beløp og satser for markedsregulering i kjøttsektoren for 2016:

Pallehold, 1. halvår 2016:	231 840 kroner
Innfrysing, rund vare	
Innfrysing	60,6 øre per kg
Håndteringskostnader ved fryseriene	91,9 øre per kg
Emballering	59,1 øre per kg
Svinn 1,1 %	60,5 øre per kg
Sum	272,1 øre per kg
Innfrysing, skåret vare	
Håndteringskostnader ved fryseriene	91,9 øre per kg
Svinn 0,1 %	5,5 øre per kg
Sum	97,4 øre per kg
Overføringer mellom fryselager	
Håndteringskostnader ved fryseriene	91,9 øre per kg
Fryselagring	34,0 øre per kg
Omsetning fryselagret vare	36,0 øre per kg

Kjøtt - satser i markedsreguleringen for 2016

Nortura søker i brev av 13. mai 2016 om justering av satsene for markedsregulering av kjøtt for kalenderåret 2016.

Kompensasjon for pallehold

Omsetningsrådet vedtok i møte 15. juni 2015 (sak 44/15) at man heretter tar utgangspunkt i det høyeste antallet paller på reguleringslager de tre siste årene, og runder opp til nærmeste tusen. Med de tre siste årene tolker man de tre siste foregående årene, slik praksisen også har vært tidligere.

På bakgrunn av tidligere søknader og vedlegg til Norturas saksfremstilling kan det settes opp følgende oversikt over bruken av paller:

År	2015	2014	2013	2012	2011
Antall paller	8 048	13 257	13 006	8 847	8 056

Det ligger mye kjøtt av sau/lam og svin på reguleringslager nå, og per uke 15/2016 var det i bruk 14 940 bisonpaller. Ut i fra dagens situasjon har Nortura bedt om å få godtgjørelse for 15 000 paller i 2016, istedenfor 14 000 paller som de skal ha ut i fra beregningsmetode vedtatt i Omsetningsrådet i 2015.

Videre foreslår Nortura å øke palleprisen fra 1 700 kroner per pall for 2015 til 2 300 kroner for 2016. Som grunnlag for dette forslaget har de sendt dokumentasjon som viser ny pris på bisonpaller tilbake til 2009. Dokumentasjonen viser at det har vært en sterk prisøkning på pallene, og at den nå er på foreslått nivå.

Godtgjørelse 1. halvår 2016 blir, dersom man legger 14 000 paller til grunn, 231 840 kroner, med utgangspunkt i en rente på 1,44 prosent, og 248 400 kroner dersom man legger 15 000 paller til grunn.

Markedsregulator forutsetter at samme antall paller benyttes ved beregning av kapitalbinding i 2. halvår, med en eventuell endring av rentesats.

Lagringsgodtgjørelse

Markedsregulator foreslår at lagringsgodtgjørelsen ikke endres fra 2015 til 2016, noe som gir en lagringsgodtgjørelse på 34 øre per kg. Lagringsgodtgjørelsen ble heller ikke endret fra 2014 til 2015.

Håndteringsgodtgjørelse

Håndteringsgodtgjørelsen skal dekke kostnader ved arbeid og administrasjon av reguleringslagret kjøtt. Dette omfatter transport mellom bil og fryselager, veiing av pallene ved innlegg og uttak og administrasjon (papir- og oppfølgingsarbeid inkl. lagertelling). Med utgangspunkt i markedsreguleringsbudsjettet, som bygger på Prognoseutvalgets prognose for 2016 og beregnet innfrysingsbehov for helt slakt, er det beregnet en gjennomsnittssats. På bakgrunn av dette søkes det om en godtgjørelse på 91,9 øre per kg. Dette er en økning på 1,9 øre per kg (2,1 prosent) i forhold til gjeldende sats. Effekt av større andel småfe og mindre andel storfe og gris utgjør 1,5 øre av dette. Fra 2014 til 2015 ble satsen økt med 2,0 øre per kg.

Innfrysingsgodtgjørelse

Innfrysingsgodtgjørelse gjelder bare for helt slakt og skal dekke nedlegging i pall, transport inn i innfrysingsrom, innfrysing og plassering på fryselager. Markedsregulator foreslår at innfrysingsgodtgjørelsen økes med 7,5 øre per kg (14,1 prosent) til 60,6 øre per kg. Effekt av større andel småfe og mindre andel storfe og gris utgjør 7,0 øre av dette. Fra 2014 til 2015 ble

satsen økt med 1,4 øre per kg.

Sats for emballering

Emballeringsgodtgjørelsen, som gjelder bare for helt slakt, skal dekke innkjøpskostnader per "innfrysingsenhet" og arbeidskostnader knyttet til emballeringen. Godtgjørelsen synliggjøres som én sats, men utbetalingen til fryseriene differensieres, da kostnadene per kg varierer betydelig avhengig av dyreslag. Markedsregulator søker om en godtgjørelse på 59,1 øre per kg. Dette innebærer en økning på 10,1 øre per kg (20,4 prosent) i forhold til gjeldende sats. Effekt av større andel småfe og mindre andel storfe og gris utgjør 9,0 øre av dette. Fra 2014 til 2015 ble satsen økt med 1,0 øre per kg.

Svinngodtgjørelse

Markedsregulator foreslår at svinprosentene på lagrene videreføres med 1,1 % på helt slakt og 0,1 % på skåret vare. Svinngodtgjørelse per kg framkommer ved å benytte prosentsatsene på foregående års gjennomsnittspris per kg kjøtt på reguleringslager. Gjennomsnittsverdien på reguleringslageret i 2015 var på kr 55,00 per kg. Beregnet svinngodtgjørelse blir dermed følgende:

Helt slakt:	1,1 % av kr 55,00 per kg	= kr 0,605 per kg
Skåret/stykket kjøtt:	0,1 % av kr 55,00 per kg	= kr 0,055 per kg

Satsene er økt med henholdsvis 15,4 øre per kg for helt slakt og 1,4 øre per kg for skåret/stykket kjøtt sammenlignet med foregående år. Fra 2014 til 2015 ble satsene økt med henholdsvis 7,2 og 0,7 øre per kg.

Omsetningsgodtgjørelse

Satsene skal dekke omsetningskostnadene som påløper varen ved klargjøring for salg til endelig kjøper, som salgskontakt mot kunden, fakturering og betalingsoppfølging. Aktuelle arbeidsoppgaver før varen kan selges er mottak fra fryseler, fjerning av emballasje og veiing av stykker.

Markedsregulator har kartlagt kostnadene for omsetning av fryseleret vare. Korrigert for endring i konsumprisindeksen øker satsen med 1,0 øre per kg i forhold til gjeldende sats. Gjennomsnittlig sats blir da 0,36 kr per kg for 2016. Fra 2014 til 2015 ble også satsen økt med 1,0 øre per kg.

Oversikt over satser og enhetspriser for markedsregulering av kjøtt i 2014 og 2015, samt Norturas forslag for 2016:

Satser og enhetspriser for markedsregulering av kjøtt			
	2014	2015	2016
Innfrysing , rund vare (øre per kg)			
Innfrysing	51,7	53,1	60,6
Håndteringskostnader ved fryseriene	88,0	90,0	91,9
Emballering	48,0	49,0	59,1
Svinn 1,1 %	37,9	45,1	60,5
Sum	225,6	237,2	272,1
Innfrysing skåret vare (øre per kg)			
Håndteringskostnader ved fryseriene	88,0	90,0	91,9
Svinn 0,1 %	3,4	4,1	5,5
Sum	91,4	94,1	97,4
Overføring mellom fryselager (øre per kg)			
Håndteringskostnader ved fryseriene	88,0	90,0	91,9
Fryselagring			
Fryselagring (øre per kg)	34,0	34,0	34,0
Rente per 1. halvår (%)	2,15	1,85	1,44
Rente per 2. halvår (%)	2,06	1,54	---
Pallehold per 1. halvår (kr)	209 625	220 150	231 840
Pallehold per 2. halvår (kr)	200 850	183 260	---
Omsetning fryselagret vare (øre per kg)			
Gjennomsnitt hele landet	34,0	35,0	36,0

Landbruksdirektoratets vurderinger

Markedsregulatorers forslag bygger på tidligere vedtatte beregningsprinsipper. De fleste satsene i markedsreguleringen er foreslått økt. Begrunnelsen er større andel småfe og mindre andel storfe og svin. Det er naturlig at større andel små dyr på reguleringslager gir større kostnader per kg enn høy andel store dyr. Ut over satsen for pallehold har derfor Landbruksdirektoratet ingen merknader til markedsregulatorers forslag til satser.

Ut ifra det stadig økende reguleringslageret har Nortura foreslått å ta med antall paller i bruk per uke 15/2016 når de har foreslått hvor stort antall paller som skal legges til grunn for dekningen av kostnadene knyttet til pallehold. Som Nortura refererer til ble det i møte i Omsetningsrådet (sak 44/15) vedtatt at man tar utgangspunkt i det høyeste antallet paller på reguleringslager de tre siste årene, og runder opp til nærmeste tusen. Dette mener Landbruksdirektoratet er å forstå som kalenderår, slik at antall paller i bruk i 2016 ikke kan legges til grunn for satsen for pallehold i 2016. Det er også slik det har vært praktisert. Landbruksdirektoratet foreslår derfor at 14 000 paller legges til grunn for beregningen av denne satsen for 2016, da høyeste antall paller de tre siste foregående årene er 13 257 paller i

2014.

Satsen for pallepanten ble økt fra 1 300 kroner per pall for 2014 til 1 700 kroner for 2015. Nortura sin begrunnelse for forslaget var at pallepanten de siste årene ikke hadde blitt økt til tross for økte priser på nye paller. I årets forslag foreslår Nortura å øke pallepanten ytterligere, til 2 300 kr per pall for 2016. Landbruksdirektoratet har i den forbindelse mottatt dokumentasjon på innkjøpspris på nye paller tilbake til 2009. Dokumentasjonen viser at prisen på nye paller har steget betraktelig det siste drøye året, og nå er på nivå som i søknaden. Ut fra dette legger Landbruksdirektoratet en pant på 2 300 kroner per pall til grunn for forslaget om godtgjørelse for pallehold.

Ut over dette har Landbruksdirektoratet ingen merknader og anbefaler at satsene vedtas.

Saksnr.: 043/16	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 2. halvår 2016	Saksnr.: 15/58309-12

Beskrivelse

Ordningen med priskompensasjon for skilleprodukter av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon. Landbruksdirektoratet foreslår at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2016 settes til kr 8,44 per kg hvite.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av egg §2-4, fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Nortura 13.05.2016, epost fra Nortura 31.05.2015, brev fra DAVA Foods Norway AS 19.05.2016 og epost fra DAVA Foods Norway AS fra 01.06.2016 (alt unntatt offentlighet).

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2016 fastsettes til kr 8,44 per kg hvite.

Egg - Priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg - fastsettelse av sats for 2. halvår 2016

Bakgrunn

Ordningen med priskompensasjon for skilleproduksjon av egg ble etablert med virkning fra 01.07.2013. Omsetningsrådet skal halvårlig og forskuddsvis fastsette sats for priskompensasjon for skilleproduksjon av egg. Satsen for andre halvår 2016 fastsettes i tråd med bestemmelsene vedtatt 19.02.2014, sak 05/14.

Før 2016 hadde ordningen kun Nortura SA som søker. For første halvår 2016 sendte Nilssen Hønseri AS inn sine produksjonsprognoser. Nilssen Hønseri har imidlertid ikke sendt inn produksjonsprognoser for andre halvår 2016 innen fristen for dette og vil derfor heller ikke motta priskompensasjon ved en eventuell produksjon av skilleprodukter for andre halvår 2016. I mai 2016 ble DAVA Foods Norway AS (tidligere Eggprodukter AS) godkjent som skillevirksomhet og har sendt inn sine produksjonsprognoser for andre halvår 2016.

Det er etterspørselen etter plomme som avgjør hvor mye egg som går til skilling. Behovet for skallegg til skilling er derfor beregnet utfra skillekalkylen med 29 prosent plomme og 52 prosent hvite. Hviten blir forsøkt solgt til ulike markeder i Norge, og den resterende hviten blir eksportert. Generelt produseres mer plomme for salg til majones og dressing på våren enn om høsten. Det medfører en høyere eggehviteproduksjon og dermed større eksportandel i vårhalvåret. Nortura har opplyst at erfaringstall viser at i første halvår blir 75 prosent av produsert eggehvite eksportert, mens tilsvarende tall for andre halvår er 70 prosent. DAVA Foods Norway AS har for 2016 kun prognosert for salg av plomme og hvite til det norske markedet.

Styret i Nortura SA vedtok 23. mai 2016 planlagt gjennomsnittlig engrospris for skallegg for andre halvår 2016 til kr 18,60 per kg. Dette er en økning av prisen på 20 øre i forhold til gjeldende planlagt gjennomsnittlig engrospris.

Sats for andre halvår 2016

Satsen for andre halvår 2016 beregnes ut fra aktørenes salgsprognoser for kommende halvår, og Landbruksdirektoratets vurdering av prisforhold på skallegg innenlands og plomme- og hviteprodukter innenlands og utenlands.

Det er i dag tre aktører som driver skilleproduksjon, og det er to av aktørenes salgsprognoser, Nortura og DAVA Foods Norway, som ligger til grunn for Landbruksdirektoratets vurdering. For andre halvår 2016 er samlet salg av eggehvite anslått til 828 tonn, hvorav 268 tonn i det norske markedet.

Differansen mellom antatt salgsverdi av skilleprodukter og kostnadene på skalleggene inkludert knekking/ skilling utgjør 7 mill. kroner. Landbruksdirektoratet har ut fra dette beregnet en sats for priskompensasjon ved salg av hvite til kr 8,44 per kg for andre halvår 2016. Satsen for første halvår 2016 var kr 8,47 per kg hvite.

Landbruksdirektoratets vurdering

Oppgaven fra Nortura SA og DAVA Foods Norway AS over skillevirksomhet andre halvår 2016 er basert på deres prognoserte salg og -priser. Landbruksdirektoratet har vurdert de prisene som er satt for de ulike produktene i kalkylen og har ikke vesentlige merknader til disse. I oppgavene ligger det konkurransesensitiv informasjon, og disse er derfor ikke lagt ved innstillingen.

Med få reguleringstiltak og temporært for høy produksjon, bidrar tiltaket til å sikre en avsetningskanal for egg som bidrar til at det kan opprettholdes et tilbud om norske egg til konsum gjennom hele året.

Etter gjennomgang, vurdering og veiing av innkomne data, foreslår Landbruksdirektoratet at satsen for priskompensasjon ved skilleproduksjon av egg for andre halvår 2016 fastsettes til kr 8,44 per kg hvite.

Saksnr.: 044/16	Sektor: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2016	Saksnr.: 15/62985-9

Beskrivelse

Nortura har fremmet forslag til satser for omsetningsavgift på kjøtt og egg, samt maksimalsatser for omsetningsavgift på kjøtt for andre halvår 2016. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura. Satsene fastsettes av Omsetningsrådet (OR) innenfor maksimalsatser fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Gjeldende maksimalsatser er kr 1,50 per kg for storfe og svin, og kr 2,00 per kg for sau/lam og svin. Sammenlignet med satsen Omsetningsrådet fastsatte 14.12.2015 for 1. halvår 2016, innebærer forslaget en økning i maksimalsatsene for sau/lam og en økning i satsene for svin og sau/lam. For egg og storfe foreslås det en reduksjon i satsene.

Landbruksdirektoratets anbefaling er i tråd med forslagene.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Vedlegg

Brev fra Nortura, datert 26. april 2016

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at satsen for omsetningsavgiften på egg fastsettes til kr 0,80 per kg fra 4. juli 2016.
2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt av sau/lam fastsettes til kr 2,50 per kg fra 1. juli 2016.
3. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2, fastsettes endringer i satsene for omsetningsavgift for kjøtt i andre halvår 2016 som følger:

For kjøtt av storfe:

Fra 01.08.16 kr 0,70 per kg

Fra 31.10.16 kr 0,30 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 04.07.16 kr 1,00 per kg

For kjøtt av sau/lam:

Fra 19.09.16 kr 1,70 per kg

Fra 03.10.16 kr 2,50 per kg

Kjøtt, egg og fjørfekjøtt - Omsetningsavgift for 2. halvår 2016

I møte 14. desember 2015 ble det gjort følgende vedtak i OR:

1. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på egg og fjørfekjøtt fra 04. januar 2016 fastsettes til:
 - Egg kr 1,00 per kg
 - Kjøtt av kylling kr 0,26 per kg
 - Kjøtt av kalkun kr 0,26 per kg
2. Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsene for omsetningsavgiften på kjøtt for 2016 fastsettes til kr 1,50 per kg for storfe og gris og kr 2,00 per kg for sau/lam.
3. Under forutsetning av at Landbruks- og matdepartementet fastsetter maksimalsatser som anbefalt i punkt 2, fastsettes satsene for omsetningsavgift for kjøtt for 2016 som følger:

For kjøtt av storfe:

Fra 04.01.16 kr 0,80 per kg

Fra 28.03.16 kr 0,30 per kg

Fra 01.08.16 kr 0,80 per kg

Fra 31.10.16 kr 0,30 per kg

For kjøtt av svin:

Fra 04.01.16 kr 0,50 per kg

For kjøtt av sau/lam:

Fra 04.01.16 kr 1,30 per kg

Fra 01.02.16 kr 0,90 per kg

Fra 12.09.16 kr 1,30 per kg

For kjøtt av purke/råne:

Fra 04.01.16 kr 0,50 per kg

Purke og råne er ikke reguleringsvare, og skal kun ha en sats som dekker kostnader knyttet til opplysning og faglige tiltak.

I brev datert 26. april 2016 foreslår Nortura en reduksjon i satsen for egg og storfe, mens de

foreslår å øke satsen for gris og sau/lam. Forslaget er godkjent av konsernstyret i Nortura 12. april 2016.

Det er Bransjestyret som foreslår satser for kylling og kalkun. Det er ikke kommet forslag om endringer i satsene for disse.

Markedsbilde 2016

Siste prognose for totalmarkedet før styremøtet i Nortura ble utarbeidet i mars. Nortura sendte Landbruksdirektoratet oppdatert informasjon i etterkant av prognosemøtet i mai. For gris forutsetter prognosen et prisnivå som ligger 30 øre under forventet målpris på kr 32,43 per kg for avtaleåret 2016/2017. For storfe settes planlagt gjennomsnittlig engrospris (PGE) opp med kr 0,50 per kg for andre halvår 2016, til kr 59,20 per kg. PGE settes tilsvarende ned kr 2,00 per kg, til kr 67,60 per kg for lam. For egg har styret i Nortura fastsatt PGE til kr 18,60 per kg for andre halvår 2016. Dette er en reduksjon på kr 0,20 per kg.

Egg

For 2016 prognoses det en økning i eggproduksjonen på 1,5 prosent. Med en forventet økning i engrossalget på 1,7 prosent gir dette et prognosert overskudd av norskproduserte egg på ca. 150 tonn. Dette er etter at førtidsslakting har redusert eggproduksjonen med om lag 740 tonn i første tertial. På reguleringslager var det ved inngangen av året 400 tonn egg. Det er ikke planlagt ytterligere førtidsslakting i sommer, og foreløpige vurderinger tyder heller ikke på førtidsslakting i høst, men Nortura må vurdere lagersituasjonen etter sommersalget før det avgjøres.

Storfe

Nortura forventer fortsatt underdekning på storfe i 2016. Tilførslene forventes å øke med 2,3 prosent i forhold til 2015. Samtidig forventes det uendret engrossalg. Med en kvoteimport på 7 570 tonn gir dette et underskudd på 15 000 tonn året under ett.

Det forventes en nedgang av mordyrbestanden i løpet av året på grunn av tilpasning til lavere disponible melkekvoter. Antall storfe til slakt prognoses å øke med nærmere 6 000 dyr, og det ventes en økning i slaktevektene på okse med ca. fire kg fra 2015.

Prognosert import er på 7 570 tonn – dette inkluderer import fra SACU på 4 921 tonn, WTO-kvotepå 1.084 tonn, GSP kvote på 665 tonn biff og fileter (omregnet med bein) og 900 tonn fra EU.

Sau/lam

Det prognoses med en økning i tilførsler av sau og lam på 2,0 prosent. Engrossalget prognoses å gå ned med 3,0 prosent i 2016. Bestanden av sau og lam er beregnet å øke med 4,3 prosent per 1. juni 2016 sammenlignet med samme tid året før. Slaktevektene på lam forventes å bli litt lavere enn rekordåret 2015. Med en kvoteimport på 1 000 tonn viser prognosen et overskudd på 1 800 tonn for 2016. Dette kommer i tillegg til et reguleringslager på drøyt 1 400 tonn ved inngangen til året.

Gris

Det prognoses en økning i tilførsler av mengde svinekjøtt med tre prosent. Økt effektivitet på grunn av bedre dyremateriale er årsaken til den forventede økningen.

Engrossalget er prognosert å forbli uendret fra 2015. Med en import på 1 600 tonn, prognoses det et overskudd på drøyt 3 000 tonn. Importen inkluderer 800 tonn med spekk, 200 tonn fra WTO (av kvote på 1 381 tonn) og 600 tonn fra EU.

Lager – kjøtt

Ved inngangen til 2016 var det 1 140 tonn lam og 293 tonn sau på reguleringslager, til sammen 1 433 tonn. Lageret per uke 22 er på 1 940 tonn sau/lam. Lageret av gris har økt fra 385 tonn ved starten av året til 2 788 tonn per uke 22.

Uttak av reguleringslager til eksport av gris har startet. Nortura budsjetterer med sesongmessig innfrysning av storfe og lam.

Kostnader og finansiering av markedsreguleringen i 2016**Egg**

Fondet for omsetningsavgift egg var ved årsskiftet 38,9 mill. kroner. Ved beregning av omsetningsavgift for 2016 ble det forutsatt at utgående fond for omsetningsavgift på egg ville bli ca. 30 mill. kroner. Avviket skyldes at det ble innbetalt 5,5 mill. kroner mer omsetningsavgift enn prognosert, og at reguleringskostnadene har vært lavere enn forutsatt.

Omsetningsavgiften for direkte salg kreves normalt inn året etter, men Landbruksdirektoratet krevde i 2015 også inn 1,5 mill. kroner i avgift fra 2013. I tillegg har mengden egg solgt direkte blitt større enn Nortura hadde budsjettert. I 2014 ble det solgt 6 700 tonn direkte. Det tilsvarer ca. ti prosent av den samlede eggproduksjonen.

Kjøtt

Regnskapstall viser at reserven av markedsreguleringsmidler for kjøtt ved inngangen til 2016 var på 280 mill. kroner, som er økning på 31 mill. kroner fra året før. Det innebærer at fondets størrelse i løpet av 2015 økte ut over ønsket nivå.

Med bakgrunn i oppdatert markedsprognose, budsjetteres det nå med en reguleringskostnad på kjøtt i 2016 på ca. 107 mill. kroner. Dette er 62 mill. kroner mer enn budsjettert høsten 2015. De vesentligste endringene i reguleringskostnad er større behov for reguleringslagring og -eksport av svin, og større behov for reguleringslagring og frysefradrag for sau/lam.

Tabellen viser revidert oversikt reguleringskostnader for 2016

	Rev. Budsjett mai 2016 (mill. kroner)	Opprinnelig budsjett (mill. kroner)
Innfrysing/svinn	13	6
Lagerkostnader	10	5
Oms. Godtgj./frakter/frysefradrag	27	12
Adm./pallehold	14	14
Reguleringseksport	43	8
Totalt	107	45

Kostnadene på 107 mill. kroner fordeler seg med anslagsvis 11 mill. kroner på storfe/kalv, 26 mill. kroner på sau/lam og 70 mill. kroner på gris. Alle kostnader knyttet til reguleringseksport tilhører gris. For gris betyr dette en økning på 43 mill. kroner i forhold til budsjett høsten 2015, mens økningen for sau/lam er på 19 mill. kroner. Når det gjelder storfe er det ingen vesentlige endringer.

Budsjettet for faglige tiltak og opplysningsvirksomhet er uendret med 122 mill. kroner. Dette inkluderer midler til Nyt Norge og markedsføring av økologisk landbruk i regi av Matmerk.

Tabellen viser behov for omsetningsavgiftsmidler for 2016

Aktivitet	Beløp (mill. kroner)
Reguleringskostnader	107
+ Faglige tiltak	122
+ Sekretariat, direktoratet	3
= Sum behov for midler	232
- Renteinntekter fond	3
Totalt behov for midler 2016	229

Norturas forslag til satser for omsetningsavgift 2. halvår 2016**Egg**

Nortura foreslår å endre omsetningsavgiften på egg fordi det ikke ser ut til at man trenger å benytte hele kvoten på 2 000 tonn til førtidsslakting. Videre antas direktesalget i 2016 å øke noe, som også gjør at det innbetales omsetningsavgift for et større kvantum egg. Til slutt påpeker de at fondet ved inngangen til 2016 var større enn budsjettert.

I følge Nortura vil en videreføring av dagens sats for omsetningsavgift medføre at fondet i løpet av 2016 øker fra 39 mill. kroner til 48 mill. kroner. Dette er over hva som vurderes som normalt behov. Hver 10 øre reduksjon av omsetningsavgiften andre halvår gir ca. 3,5 mill. lavere inngang av omsetningsavgift i 2016. Ved å senke omsetningsavgiften til kr 0,80 per kg fra 1. juli blir fondet, basert på nåværende prognose, vel 41 mill. kroner ved utgangen av året. Nortura foreslår dermed å senke avgiften til kr 0,80 per kg fra 4. juli 2016.

Tabellen under viser justert budsjett for 2016 med den foreslåtte satsen, samt regnskap for de foregående årene. Tallene er oppgitt i tusen kroner.

Videre beskriver Nortura situasjonen på kjøtt slik:

«Forslaget fører til en underdekning i budsjettet for gris på 43 mill. kroner, for storfe på 4 mill. kroner og for sau/lam på 8 mill. kroner. Det gir en god balanse for alle dyreslagene når en ser det over en periode på to til tre år.

For storfe er det ikke beregnet økning i kostnadene i 2016 sammenliknet med budsjettet som ble lagt høsten 2015, men lavere kostnader i 2015 enn tidligere forutsatt tilsier at avgiften kan reduseres litt.

Med dette forslaget beregnes utgående reserve i fondet til 222 mill. kroner for 2016.

Målsetningen for fondet er på 250 mill. kroner, mens dette forslaget gir et beregnet utgående fond som er noe lavere. Med disse satsene legger en opp til en oppbygging av fondet til ønsket nivå over litt tid. Det er ønskelig å unngå større svingninger i satsene enn nødvendig. En fondsreserve på 222 mill. kroner ved utgangen av 2016 regnes som tilstrekkelig.»

Tabellen viser justert budsjett for kjøtt for 2016 basert på foreslåtte satser, inkludert regnskap for de foregående årene. Alle tall i hele tusen

		Regnskap			Prognose (per okt)	Budsjett
		2012	2013	2014	2015	2016
Fond 01.01		231 295 000	219 666 000	194 926 000	249 000 000	274 000 000
Omsetningsavgift		243 426 000	303 856 000	311 372 000	175 000 000	141 000 000
Renteinngang fondet		7 777 000	5 834 000	4 919 000	4 000 000	3 000 000
Annet			3 203 000	501 000		
Sum inntekter		251 203 000	312 893 000	316 792 000	179 000 000	144 000 000
Administrasjon org.	Eget vedtak	11 595 000	11 885 000	12 430 000	13 000 000	13 000 000
Markedsregulering		113 181 000	189 449 000	120 615 000	15 000 000	32 000 000
Faglig tiltak/opplysning	Eget vedtak	135 300 000	133 429 000	127 621 000	123 000 000	122 000 000
Sekretariatet (adm)	Eget vedtak	2 755 000	2 818 000	2 900 000	3 000 000	3 000 000
Annet						
Sum utgifter		262 831 000	337 581 000	263 566 000	154 000 000	170 000 000
Fondsending		-11 628 000	-24 688 000	53 226 000	25 000 000	-26 000 000
Fond 31.12		219 667 000	194 978 000	248 152 000	274 000 000	248 000 000

Landbruksdirektoratets vurdering

Økning i maksimalsats for sau/lam

Nortura har forklart at styret i Nortura vedtok å foreslå kr 2,50 per kg som en maksimalsats for sau/lam for 2016. Ved en feil ble det likevel søkt om å sette maksimalsatsen til kr 2,00 per kg. Landbruksdirektoratet ser at med dagens situasjon på sau/lam vil det være behov for å øke den løpende omsetningsavgiften til kr 2,50 per kg, og støtter Norturas forslag om å foreslå økt maksimalsats på sau/lam overfor LMD.

Omsetningsavgift for egg

Nortura foreslår en reduksjon av omsetningsavgiften for egg fra kr 1,00 per kg til kr 0,80 per kg. Årsaken er større fond enn forventet ved inngangen til 2016 og bedret situasjon for eggproduksjonen, blant annet med mindre behov for førtidsslakting. En reduksjon av avgiften til kr 0,80 per kg for andre halvår 2016 vil gi et fond ved inngangen av 2017 på 41 mill. kroner. Etter de vurderinger direktoratet la fram for rådet i oktober 2015, ble det

konkludert med at 4-5 måneders forbruk, tilsvarende ca 30 mill. kroner, bør være tilstrekkelig fondsstørrelse. Med den usikkerheten som foreligger, vil direktoratet likevel ikke anbefale en ytterligere reduksjon, og anbefaler at Norturas forslag om å redusere avgiften med 20 øre per kg fra 4. juli 2016 innstilles overfor LMD.

Kjøtt

Situasjonen på svin og sau/lam er betydelig vanskeligere nå, enn det Nortura prognoserte til budsjettmøtet i OR i desember. Med bakgrunn i dagens situasjon og prognoser for resten av året, mener Nortura reguleringskostnadene for 2016 vil bli betydelig høyere enn forelagt i desembermøtet. Derfor foreslår Nortura en økning i omsetningsavgiften for sau/lam og for gris, mens de foreslår en liten reduksjon i omsetningsavgiften for storfekjøtt. Med de endringer som foreslås og de prognosene som foreligger, vil fondet ved utgangen av året ligge på ca. 220 mill. kroner eller 30 mill. kroner under anbefalt nivå. Sett i lys av at lagrene av svinekjøtt og sau/lam har vært høye og økende i første halvår, tilsvarende 190 mill. kroner i verdi i uke 22, vil det kunne oppstå likviditetsutfordringer. Det er likevel direktoratets vurdering at når markedsregulator mener de kan balansere markedet med foreslåtte avgifter, anbefaler direktoratet forslaget slik det foreligger, basert på en gjennomgang av enkeltpostene i revidert budsjett.

Saksnr.: 045/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2016 og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk 2. halvår 2016	Saksnr.: 15/63421-7

Beskrivelse

På bakgrunn av revidert budsjett for 2016 foreslår Tine at omsetningsavgiften for 2. halvår 2016 videreføres på samme nivå som i 1. halvår 2016, på 5 øre per liter ku- og geitemelk. Tines forslag er behandlet av Tines styre. Landbruksdirektoratet innstiller i tråd med Tines forslag.

Hjemmel

Lov av 1936-10-07 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror, § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Tine datert 31. mai 2016.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at omsetningsavgiften på ku- og geitemelk fastsettes videreført til 5 øre per liter fra 1. juli 2016.

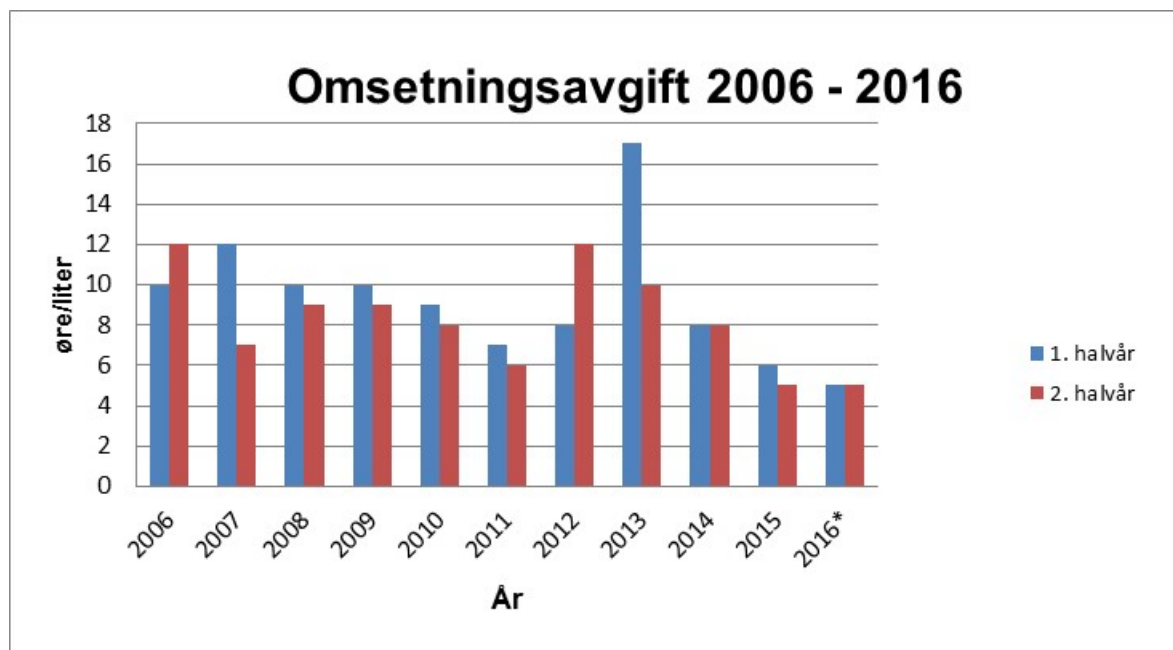
Melk - Revidert budsjett for markedsreguleringen 2016 og forslag til omsetningsavgift på ku- og geitemelk 2. halvår 2016

I henhold til lov av 1936-07-10 nr. 06 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer § 5 kan det pålegges avgift på omsetning av melk. Det er markedsregulator som foreslår nivå på omsetningsavgiften, avgiften fastsettes forskuddsvis.

I brev av 31. mai 2016 fremmer Tine forslag om å videreføre nivået på omsetningsavgiften for ku- og geitemelk fra 1. juli 2016, på 5 øre per liter. Tines forslag baserer seg på deres reviderte budsjett for reguleringskostnader og omsetningsavgift for andre halvår 2016, med endringer i både inntektene og kostnadene i forhold til gjeldende budsjett for 2016, som ble behandlet i Omsetningsrådet 14. desember 2015 sak 95. I tillegg viser regnskapet for 2015 et fond per 31.12. på 152,9 mill. kroner mot budsjettet 136,0 mill. kroner, altså et avvik på 16,9 mill. kroner. Styret i Tine har behandlet saken.

Utviklingen i omsetningsavgiften for melk

Figuren viser utviklingen i omsetningsavgiften fra 2006 til 2016, gitt at forslaget til omsetningsavgift vedtas.

* Omsetningsavgift for 2. halvår 2016 er Tines forslag til avgift.

Tabellen under viser en sammenstilling av regnskapstall for 2015, opprinnelig budsjett og revidert budsjett for 2016. Opprinnelig budsjett viser tall og forutsetninger fra vedtakene i møte i Omsetningsrådet 14. desember 2015. Revidert budsjett er Tines forslag fra 31. mai.

Melk	Regnskap 2015	Opprinnelig budsjett 2016	Revidert budsjett 2016
Fond 01.01	190 126	136 000	152 878
Omsetningsavgift	86 257	75 400	77 000
Overprod. avgift	60 822	40 000	55 000
Renter	1 788	1 500	1 500
		0	
Sum inntekter	148 867	116 900	133 500
Markedsregulering	121 124	103 500	133 300
Faglige tiltak	8 392	8 600	8 600
Opplysning	30 763	31 000	29 200
Fagsystem melk		0	
Administrasjon	9 667	9 300	9 300
Renter	-68		
Adm. kvoteordning	10 056	10 800	10 200
Adm. Omsetningsrådet	3 183	3 600	3 600
KSL Matmerk - Ny merkeordning/Nyt Norge	2 000	2 000	2 000
KSL Matmerk - Økologi/Nyt Norge	1 000	1 000	1 000
Finansiering av statlig oppkjøp av kvote			
Sum utgifter	186 115	169 800	197 200
Fondsending	-37 248	-52 900	-63 700
Fond 31.12	152 878	83 100	89 178
Omsetningsavgift 1. halvår, øre/liter	6	5	5
Omsetningsavgift 2. halvår, øre/liter	5	5	5

Postene – endringer fra opprinnelig budsjett 2016

Tine forventet i opprinnelig budsjett at melkeleveransen for 2016 ville være 1 490 mill. liter kumelk og 19,5 mill. liter geitemelk. Markedsregulator's siste markedsprognose, som ligger til grunn for justert budsjett, gir et anslag for 2016 på 1 524 mill. liter kumelk og 21,0 mill. liter geitemelk. Dette gir 35,5 mill. liter melk mer enn det som ble lagt til grunn i det opprinnelige budsjettet.

Inntekter

I gjeldende budsjett for omsetningsavgiften for 2016, som ble behandlet av OR 14. desember 2015, ble det forutsatt totale inntekter på 116,9 mill. kroner. I forslag til revidert budsjett er de totale inntektene økt med vel 16,6 mill. kroner. Dette skyldes i første rekke at overproduksjonsavgiften er justert opp med 15 mill. kroner. Overproduksjonsavgiften ble økt med 1 kr/l, til 4,20 kr/l, 21. desember 2015, med virkning fra 1. januar 2016. Denne endringen hadde Tine tatt høyde for i sin budsjettsøknad, som OR behandlet i desember. Med regnskapstall for 2015, som viste at innbetalt overproduksjonsavgift ble 6 mill. kroner høyere enn forutsatt i desember 2015, og en totalleveranse av melk på 36 mill. liter mer enn i desember, har Tine oppjustert prognosen. Tine legger nå til grunn at det blir betalt inn overproduksjonsavgift for 13 mill. liter melk, som er en reduksjon på 32 prosent fra 2015,

men 4 mill. liter mer enn anslått for et halvt år siden.

Ut over dette er det lagt inn økt omsetningsavgift på i underkant av 2 mill. kroner i 2016 sammenlignet med opprinnelig budsjett, som følge av at melkemengde antas å øke.

Kostnader

I budsjettet for 2016 var totale kostnader på 169,8 mill. kroner, hvorav kostnader til reguleringstiltak inkludert administrasjon utgjorde 112,8 mill. kroner. Kostnader til øvrige tiltak, herunder opplysningsvirksomhet og faglige tiltak, samt administrasjon av Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet, utgjorde 57 mill. kroner.

Tine foreslår i brev av 31. mai 2016 et justert budsjett for 2016 med totale kostnader på 198 mill. kroner fordelt med 143 mill. kroner på reguleringstiltak inkludert administrasjon og 55 mill. kroner på andre tiltak, herunder opplysningsvirksomhet og faglige tiltak, samt administrasjon av Landbruksdirektoratet og Omsetningsrådet. Kostnadene øker dermed med 28 mill. kroner i forhold til forutsetningene i ORs vedtak 14. desember 2015.

Hovedårsaken til økte kostnader er at Tine nå legger opp til eksport av inntil 1 000 tonn smør. Kostnadene til reguleringseksport av smør er estimert til 15 mill. kroner. Kostnadene til salg av geitemelk til fôr øker også med 7 mill. kroner. Tine forventer å selge ca. 1,1 mill. liter geitemelk til fôr. I tillegg forventer Tine at kostnadene til skolemelk og transport av reguleringsmelk, hver øker med 3 mill. kroner.

Fondets størrelse

Fondet for omsetningsavgift for melk er ifølge regnskapet for 2015 på 152,9 mill. kroner per 31.12.2015, hvilket er 16,9 mill. kroner høyere enn forutsatt i opprinnelig budsjett. Dette tallet legges nå til grunn som inngående fond per 1. januar 2016 i revidert budsjett for 2016. Årsaken til at fondet ble større enn forventet er i første rekke lavere reguleringskostnader og høyere inntekter til overproduksjonsavgift enn forventet.

Det reviderte budsjettet for 2016 viser at en omsetningsavgift på 5 øre per liter i 1. halvår og 5 øre per liter i 2. halvår 2016, vil gi et fond per 31. desember 2016 på om lag 89 mill. kroner, gitt budsjetterte inntekter og kostnader. Dette er 6 mill. kroner høyere enn opprinnelig budsjett for 2016 og 64 mill. kroner lavere enn fondets størrelse per 1. januar 2016.

Landbruksdirektoratets vurdering

Omsetningsrådet har tidligere lagt til grunn at likviditeten i fondet som minimum må være tilstrekkelig til å dekke to månedlige utbetalinger. I møte i Omsetningsrådet 20.10.2015 (sak 69/15) gjorde rådet en vurdering av prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder størrelse på de ulike fondene. Konklusjonen når det gjaldt fondet for melk var at dette fondet bør være på ca. 50 mill. kroner eller 3 -4 måneders forbruk. Det ble også konkludert med at nedbyggingen av fondet burde skje over et par år. Tines forslag innebærer at fondet er høyere enn 50 mill. kroner ved utgangen av 2016, og at fondet bygges ned med 64 mill. kroner i 2016. Landbruksdirektoratet mener dette er i tråd med prinsipper for fastsetting av omsetningsavgift, herunder fondets størrelse.

Landbruksdirektoratet mener fondets størrelse ved utgangen av 2016 er tilstrekkelig til å sikre at fondet har likviditet til å dekke løpende utbetalinger i 2016 gitt de forutsetninger som ligger i budsjettet.

Landbruksdirektoratet innstiller derfor på at Omsetningsrådet anbefaler at omsetningsavgiften på melk settes til 5 øre per liter for 2. halvår 2016.

Saksnr.: 046/16	Sektor: Kjøtt, egg og melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Endring i forskrift og retningslinjer som følge av WTOs ministererklæring	Saksnr.: 16/5452-3

Beskrivelse

Den 19. desember 2015 ble det vedtatt ny ministererklæring i WTO der det var enighet om utfasing av eksportstøtte til landbruksprodukter. Stortinget fattet den 19. januar 2016 vedtak nr. 455 om at utfasing av eksportstøtte til jordbruksprodukter blir gjennomført i tråd med WTOs vedtak av 19. desember 2015. Deler av Omsetningsrådets regelverk bør derfor endres slik at det samsvarer med vedtak fattet i WTO og Stortinget.

Hjemler

Endringene er hjemlet i stortingsvedtak 455 i forbindelse med globaliseringsmeldingen 19. januar 2016, jf. WTOs ministererklæring, vedtatt i Nairobi 19. desember 2015. Endringer foreslås i § 5-1 andre ledd i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (markedsreguleringsforskriften) av 22. oktober 2008 nr. 1136, § 2-1 og § 2-2 i retningslinjer for markedsregulering av kjøtt fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011, § 48 i retningslinjer for markedsregulering av melk fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2009 og i § 2 fjerde ledd i retningslinjer for markedsregulering av egg fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012.

Forutsetninger

Vedlegg

Del av ministererklæringen vedtatt i Nairobi 19. desember 2015.

Brev fra Landbruks- og matdepartementet av 18. februar 2016 om endring i forskrift om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer av 1. juli 2003 nr. 919 (rammeforskriften).

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. I forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer (markedsreguleringsforskriften) av 22. oktober 2008 nr. 1136 gjøres følgende endring:

§ 5-1 andre ledd oppheves.

Endringen trer i kraft straks.
2. I retningslinjer for markedsregulering av kjøtt fastsatt av Omsetningsrådet 31. mars 2011, gjøres følgende endringer:

§ 2-1 tredje ledd oppheves.

§ 2-2 andre ledd skal lyde:

Tiltakene gjelder vareslag og kvaliteter som er definert i liste over reguleringsvare. Eksport av svin med støtte er likevel kun tillatt med de begrensninger som følger av WTOs ministerklæring vedtatt 19. desember 2015. Det er ikke tillatt å eksportere svin eller svineprodukter med støtte til minst utviklede land eller til nye markeder. Det er heller ikke tillatt å eksportere nye produkter med støtte. Årlig kvantumsgrense for eksport av svinekjøtt med støtte er 1 897,7 tonn. Årlig beløpsgrense for eksport med støtte er 86,7 mill. kroner, likevel med den begrensningen at man forsøker å holde seg under nivået av gjennomsnittlig eksportstøtte gitt de siste fem årene. Eksport av svin eller svineprodukter med støtte er ikke tillatt etter 31. desember 2020.

§ 2-2 nytt tredje ledd skal lyde:

Eventuelle andre avsetnings- og produksjonsregulerende tiltak kan gjennomføres etter forhåndsgodkjennelse fra Omsetningsrådet.

Endringene trer i kraft straks.

3. I retningslinjer for markedsregulering av melk fastsatt av Omsetningsrådet 1. desember 2009, gjøres følgende endringer:

§ 4-8 nytt første ledd skal lyde:

Begrensninger i hvilke reguleringsvarer som kan eksporteres med støtte, følger av WTOs ministererklæring vedtatt 19. desember 2015. Det er ikke tillatt å eksportere meieriprodukter med støtte til minst utviklede land eller til nye markeder. Det er heller ikke tillatt å eksportere nye produkter med støtte. Årlig kvantumsgrense for eksport av ost med støtte er 15 929,0 tonn og 1 038,6 tonn for smør. Årlig beløpsgrense for eksport av ost med støtte er 245,8 mill. kroner og for eksport av smør med støtte 53,2 mill. kroner. Beløpsgrensene gjelder likevel med den begrensningen at man forsøker å holde seg under nivået av gjennomsnittlig eksportstøtte gitt de siste fem årene. Eksport av meieriprodukter med støtte er ikke tillatt etter 31. desember 2020.

Nåværende første og andre ledd blir nytt andre og tredje ledd.

Endringen trer i kraft straks.

4. I retningslinjer for markedsregulering av egg fastsatt av Omsetningsrådet 29. mars 2012 gjøres følgende endring:

§ 2 fjerde ledd oppheves.

Endringen trer i kraft straks.

Endring i forskrift og retningslinjer som følge av WTOs ministererklæring

Sakens bakgrunn

Den 19. desember 2015 ble det enighet om ny ministererklæring på WTOs møte i Nairobi.

I forbindelse med behandling av globaliseringsmeldingen i Stortinget den 19. januar 2016 vedtok Stortinget dette: «Stortinget ber om at utfasing av eksportstøtta til jordbruksprodukt vert gjennomført innan 2020, i tråd med WTO sitt vedtak av 19. desember 2015.», se vedtak 455. Norge har med dette forpliktet seg til å fase ut all eksportstøtte innen utgangen av 2020.

I Prop. 133 S (2015-2016) Jordbruksoppgjøret 2016, s. 45, vises det til ministerkonferansen i Nairobi og hva landene ble enige om der. «Utfasing av eksportsubsidier. På ministerkonferansen i Nairobi ble det enighet om at industrilandene, med unntak for noen få produkter, med umiddelbar virkning skulle avslutte all bruk av eksportsubsidier for sine jordbruksprodukter. For meierivarer, svinekjøtt og bearbeidede jordbruksprodukter er det som unntak gitt tillatelse til å fortsette med bruk av eksportsubsidier til utgangen av 2020. Dette berører i hovedsak Sveits, Canada og Norge. Det ble også gjort vedtak om avvikling av eksportstøtte for utviklingsland. Nairobi-vedtaket innebærer at maksimalt kvantum som kan eksporteres av meierivarer, svinekjøtt og bearbeidede jordbruksvarer, er gjennomsnittet av faktisk eksport i tonn i perioden 2003–2005. For subsidiebeløp skal budsjettbegrensingen fra Norges bindingsliste til WTO legges til grunn.»

Avtalen i WTO innebærer at støtte til eksport til minst utviklede land (MUL-land) for alle produkter avvikles fra 1. januar 2016. Støtte til eksport av bearbeidede varer, meieriprodukter og svinekjøtt kan gis under visse vilkår. Det er ikke tillatt å eksportere produkter med støtte til nye markeder eller å gi støtte til eksport av nye produkter. Det ble avtalt at støtte til eksport av alle andre produkter enn bearbeidede varer, meieriprodukter og svinekjøtt skulle opphøre fra vedtaksdato for avtalen, som er 19. desember 2015.

Landbruksdirektoratet varslet de berørte aktørene om endringene i regler om eksportstøtte i egne brev. Nortura ble informert i brev av 25. januar 2016, og Tine, Synnøve Finden og Qmeieriene i brev av 29. januar 2016.

Landbruks- og matdepartementet fastsatte endring i forskrift av 1. juli 2003 nr. 919 om Omsetningsrådets myndighet vedrørende markedsregulering for jordbruksråvarer (rammeforskriften) den 18. februar 2016. Avsnittet i § 3 punkt 2) om utvidet mottaksplikt for kjøtt ved reguleringseksport av kjøtt av storfe, sau eller lam ble tatt ut av rammeforskriften, og Landbruksdirektoratet ble informert om denne endringen samme dag.

Alle forskriftsendringer krever som hovedregel en høringsprosess. Et unntak fra dette er når det anses som åpenbart unødvendig. Landbruks- og matdepartementet har vurdert at en tilpasning til WTO-forpliktelse som nevnt ovenfor, ikke behøver høring. Dette har departementet begrunnet slik:

«Etter pkt. 5.4 i Utredningsinstruksen, vedtatt ved kgl. res. 18.02.2000, kan alminnelig høring unnlates når det må anses som åpenbart unødvendig. Stortinget har vedtatt at man fra norsk side skal følge WTOs vedtak av 19. desember 2015. Departementet finner derfor at det ikke er grunnlag for å gjennomføre høring om fjerning av overnevnte bestemmelser fra "ramme-forskriften". Landbruks- og matdepartementet vil sørge for kunngjøring av forskriftsendringen.»

Det ble vedtatt ny utredningsinstruks, fastsatt ved kongelig resolusjon den 19. februar 2016, og bestemmelsen om at høring kan unnlates dersom det er åpenbart unødvendig, finner man nå i punkt 3-3 i den nye instruksen.

Den 18. mars 2016 endret Landbruksdirektoratet retningslinjer for eksport av ost med støtte

til meieriselskapene i prisutjevningsordningen for melk. Tine, Q-meieriene, Rørosmeieriet, Synnøve Finden, Normilk, Lillehammer Ysteri, Mondelez og Cheese Co ble orientert skriftlig om endringen.

Landbruksdirektoratets vurdering

Markedsreguleringsforskriften § 5-1 andre ledd tilsvarer bestemmelsen som Landbruks- og matdepartementet opphevet fra rammeforskriften § 3 punkt 2).

Landbruksdirektoratet mener at det er mest hensiktsmessig at regelverket til Omsetningsrådet samsvarer med våre avtaler i WTO og Stortingets vedtak. Bestemmelsene i markedsreguleringsforskriften og retningslinjene for markedsregulering for kjøtt og melk er derfor foreslått endret.

Landbruksdirektoratet vurderer videre at det ikke er nødvendig å sende endringsforslaget på høring. Begrunnelsen for at det er åpenbart unødvendig med høring for endringene i Omsetningsrådets forskrift og tilhørende regelverk, vil være den samme som Landbruks- og matdepartementet benyttet da de valgte å ikke høre endringen i rammeforskriften av 18. februar 2016, se vedlagte brev. Forslag til vedtak i denne saken innebærer ikke andre endringer enn tilpasning til ministererklæringen i WTO, jf. Stortingets vedtak av 19. januar 2016.

Landbruksdirektoratet anbefaler at markedsreguleringsforskriften, retningslinjer for markedsregulering av kjøtt og retningslinjer for markedsregulering av melk tilpasses slik at Omsetningsrådets regelverk er i samsvar med ministererklæringen til WTO av 19. desember 2015, Stortingets vedtak 455 av 19. januar 2016 og Prop. 133 S (2015-2016) Jordbruksoppgjøret 2016.

Saksnr.: 047/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Melk - Skolemelk - orientering om status	Saksnr.: 15/20026-32

Beskrivelse

Forslag om nye satser eller en eventuell avvikling av prisnedskrivning av skolemelk med midler fra fondet for omsetningsavgift på melk var på høring høsten 2015, etter en evaluering av skolemelkordningen våren 2015. Høringen ble behandlet av omsetningsrådet i møte 9. mai 2016. Rådet ba om at sekretariatet kom tilbake til rådet med et grunnlag for diskusjon.

Sekretariatet orienterer i denne innstillingen om status for skolemelk, basert på det arbeidet som er gjort på skolemelk de siste 2-3 årene.

Hjemmel

Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter § 4-7 fastsatt av Omsetningsrådet 1.12.2009 med hjemmel i forskrift 2008-10-22 nr. 1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger**Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet tar saken om skolemelk til orientering.

Melk - Skolemelk - orientering om status

Bakgrunn

Meieriselskap som produserer og distribuerer melk til skoler og barnehager, har selv ansvar for salg og omsetning mot dette markedet. Meieriselskapene kan søke om å få midler fra omsetningsavgiften på melk til prisnedskrivning av melken som selges til skoler og barnehager. Prisnedskrivningen er et avsetningstiltak innen markedsreguleringen av melk og skal bidra til å øke omsetningen av melk og meieriprodukter. Omsetningsrådet vedtok i møte 7. mai 2014 og møte 17. juni 2014 at Tine SA skulle evaluere skolemelkordningen. Rådets medlemmer fikk før møte 8. mai 2015 tilsendt sluttrapport fra Tines evaluering av skolemelkordningen vedlagt innspill fra Q-meieriene AS og fra Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM).

Omsetningsrådet vedtok i møte 8. mai 2015 at Landbruksdirektoratet skulle legge frem forslag til oppfølging av Tines evaluering fra Omsetningsrådet i møte 15. juni 2015.

I møte i Omsetningsrådet 15. juni vedtok rådet at saken skal sendes på høring.

Landbruksdirektoratet sendte 3. september 2015 forslag til endringer i prisnedskrivning av skolemelk på høring, med høringsfrist 3. desember 2015. Vi ba om tilbakemelding fra høringsinstansene på følgende forhold:

1. Reduksjon i satsene for skolemelk med sikte på å fjerne prisnedskrivning av skolemelk finansiert av omsetningsmidler i løpet av 2-3 år
2. Nivå og hastighet på årlig satsreduksjon, herunder nivå på satsene for 2016–2017.

I møte 9. mai 2016 vedtok rådet å videreføre satsene på prisnedskrivning av skolemelk for skoleåret 2016-2017 på samme nivå som for skoleåret 2015-2016. Omsetningsrådet vedtok også at prisnedskrivning av melk solgt til barnehager, barne- og ungdomsskoler og videregående skoler ikke avvikes i de nærmeste to skoleårene.

I denne innstillingen oppsummerer vi de viktigste funnene fra Tines evaluering av skolemelkordningen, melkeanalyseprosjektet fra 2012 og fakta fra høringsdokumentet til Landbruksdirektoratet.

Fakta om skolemelk i Norge

Prisnedskrivning av skolemelk i markedsreguleringen er et tiltak som alle meieriselskaper som er deltakere i prisutjevningsordningen for melk kan delta i. Det er i dag to aktører som deltar i ordningen. Det er Tine SA og Q-meieriene AS. Ordningen omfatter helmelk, lettmelk, skummet melk og laktoseredusert smaksatt melk, jf. Retningslinjer for markedsregulering av melk og melkeprodukter § 4-7. Meieriselskaper som leverer konsummelk til barnehager, barn- og ungdomsskoler og videregående skoler kan søke om prisnedskrivning.

For skoleåret 2014–2015 var satsene for prisnedskrivning 2 kr per liter for ¼-liter kartonger og 1 kr per liter for andre forpakkingsstørrelser. For skoleåret 2015-2016 ble satsene redusert. Satsene skoleåret 2015 -2016 er 1 kr per liter for ¼-liters kartonger og 0,50 kr per liter for andre forpakkingsstørrelser, med unntak for laktoseredusert smaksatt melk hvor satsen settes til 0 kr per liter. For skoleåret 2016-2017 videreføres satsene på samme nivå som for skoleåret 2015-2016.

Skolemelk er foreldrefinansiert i Norge. Omsetningsrådet gir et tilskudd per liter konsummelk som blir levert til skoler og barnehager. Dette tilskuddet skal komme til uttrykk

i prisen til kunden. Tilskuddet er finansiert over omsetningsavgiften på melk og blir vedtatt av Omsetningsrådet for hvert skoleår.

I 2014 ble det utbetalt 27,2 mill. kroner til 17,5 mill. liter skolemelk. Gjennomsnittlig sats per liter skolemelk var 1,56 kroner. Tilskuddet utgjorde dermed i overkant av 20 prosent av kostnadene til avsetningstiltak innenfor markedsregulering av melk i 2014 og var en av de største enkeltpostene.

I 2015 ble utbetalingen redusert til 20,0 mill. kroner. Reduksjonen skyldes i første rekke at satsene ble redusert fra og med 2. halvår 2015, siden volumet var relativt stabilt sammenlignet med 2014. Gjennomsnittlig sats per liter var 1,16 kroner per liter i 2015. Tabellen nedenfor viser utviklingen i utbetalt beløp, liter og gjennomsnittlig sats siden 2005.

År	Volum mill. liter	Prisstøtte mill. kroner	Gj. sn. sats kroner per liter
2005	17,5	36,9	2,11
2006	17,8	36,6	2,06
2007	18,7	38,2	2,04
2008	18,9	37,8	2,00
2009	19,1	34,4	1,80
2010	19,0	29,7	1,56
2011	18,9	29,4	1,55
2012	18,6	29,0	1,56
2013	18,0	28,0	1,56
2014	17,5	27,2	1,56
2015*	17,3	20,0	1,16

* Inkludert salg av 997 117 liter laktoseredusert smaksatt melk i 2. halvår 2015, hvis sats var 0 kroner per liter for 2. halvår 2015.

I skoleåret 2013–2014 kjøpte 47,8 prosent av elevene skolemelk med prisedskrivning i barne- og kombinert barne- og ungdomsskole. Etter 2005 har oppslutningen om skolemelk vært oppe i 54,1 prosent en gang. Det var i skoleåret 2006–2007.

For skoleåret 2015–2016 og for skoleåret 2016–2017 er sats for laktoseredusert smaksatt melk 0 kr per liter, mens de øvrige satsene er 1 kr per liter melk i ¼ liters kartonger og 0,50 kr per liter i andre forpakkingsstørrelser. For skoleåret 2014–2015 var satsene 2 kr per liter melk i ¼ liters kartonger og 1 kr per liter i andre forpakkingsstørrelser.

Tines priser på skolemelk gjeldende for skoleåret 2015–2016 og 2014–2015 vises i tabellen nedenfor.

Produkt	Pris	
	2014/2015	2015/2016
Tine Melk Lett 1/4 l.	kr. 4,38	kr. 4,74
Tine Melk Ekstra lett 1/4 l.	kr. 4,42	kr. 4,77
Tine Melk Laktosefri lettmelk 1/4 l.	kr. 6,89	kr. 7,27
Tine Ekstra Lett melk mild kakao 1/4 l. *	kr. 5,72	kr. 6,37
Tine Melk Lett smak av bringebær, øko 1/4 l. *	kr. 7,10	kr. 7,76
* OR gir ikke tilskudd til produktet i 2015-2016		

Evalueringsrapporten fra Tine

Prisstøtten er ikke nødvendig

Hovedkonklusjonen i rapporten fra Tine om evaluering av skolemilkordningen er at det ikke er hensiktsmessig å videreføre prisnedskrivningen av skolemilk. Tine mente således at det ikke var behov for å videreføre bruk av midler fra omsetningsavgiften på melk til skolemilk.

Tine mente redusert salg har andre årsaker enn pris. De viste blant annet til at de i perioden fra 2006 til 2010 økte prisen på skolemilk, samtidig som salget økte i denne perioden. Det er derfor andre tiltak enn prisvirkemiddel som må til for å øke salget av skolemilk.

Tine mente det er leverandørene som har de viktigste virkemidlene for å øke omsetningen av skolemilk. Leverandørene kan arbeide med å bedre tilpasningen av produktene til ulike aldersgrupper, forbedre distribusjonen til skoler og barnehager, samt forenkle det arbeidet skolene har med ordningen.

Tine mente det ellers kan være hensiktsmessig å utvikle et tettere samarbeide mellom helsemyndigheter, undervisningsmyndigheter og landbruksmyndigheter om skolemåltidet, med tanke på effektiv læring og ernæring.

Årsakene til reduksjonen i melkeforbruket

Tine skriver i sin evaluering at forbruket av melk har falt kraftig siden 70- tallet. I perioden fra 2007 til 2013 har ikke forbruket av skolemilk entydig gått nedover, slik totalforbruket av melk har. Tine mener det er en indikasjon på at skolemilk er viktig for det totale melkeforbruket i samfunnet.

Tine peker på to vesentlige årsaker til nedgangen i melkeforbruket. Det er endringer i holdninger til søtmelk. Søtmelk oppfattes som gammeldags og mindre nødvendig enn tidligere. I tillegg har konkurransen fra andre drikkevarer, spesielt juice, brus og vann, økt. I følge melkeanalyseprosjektet, som ble gjennomført av MarkUP på vegne av Melk.no i 2012, forklarer disse to faktorene inntil 50 prosent av nedgangen i melkeforbruket.

Et annet forhold som har betydning er smaken. Den viktigste grunnen folk som har sluttet å drikke melk oppgir, er at de ikke liker melk lenger. Likevel er det slik at barn som er vant til å drikke melk gjerne også liker smaken av melk.

Viktige fokus områder

Tine skriver i evalueringen at det må være fokus på skolenes motivasjon for å delta i ordningen, samt informasjon til skoler og foreldre i forbindelse med skolestart.

Hvor mange varianter skolemilk som tilbys ved den enkelte skole har betydning for salget. Jo flere varianter, desto større salg. Særlig smaksatte varianter bidrar til økt salg. Det er viktig at det er laktosefrie/laktose reduserte varianter.

Ubrutt kjølekjede er også et område som leverandøren må ha kontinuerlig fokus på. Det er vesentlig at melken har riktig temperatur helt til den skal drikkes.

Betalingsløsningen kan også forbedres. Tines løsning er i dag betaling en eller to ganger i året. Den er nå i endring slik at det vil bli mulig med hyppigere betalinger.

Skolemilk er også en del av mandatet til OFM, men OFM har arbeidet mindre med skolemilk etter 2010.

Pris

Tine skriver i evalueringen at tilskuddet fra omsetningsavgiften i sin helhet har blitt brukt til prisnedskrivning av skolemelk. Det fremgår videre at melkeprodusentene bidro med ca. 27 mill. kroner til finansiering av prisnedskrivning av skolemelk i 2014, noe som innebærer at hvert skolebarn som kjøpte melk ble subsidiert med 95 kroner i året. For barnehager som kjøpte melk i andre forpakninger enn ¼ liter, ble hvert barn subsidiert med omtrent halvparten hvis melkeforbruket var det samme. Tine stiller spørsmål ved om 95 kr per skolebarn per år er et pristilskudd som i tilstrekkelig grad påvirker etterspørselen. Det avhenger bl.a. av prissensitivitet og/eller om subsidien er nødvendig for å holde en rimelig pris på skolemelken i forhold til pris i butikk.

Tine skriver at de historisk har hatt negativ lønnsomhet på skolemelk. Tine har derfor gjennomført prisøkninger over tid for å unngå tap. I den perioden det ble gjort, mener Tine det ikke var noen nær sammenheng mellom pris og volum. Tine skriver at dette kan skyldes at prisene var svært lave i 2005/2006, så betalingsvilligheten var høyere, samtidig som det var andre forhold som bidro til volumøkningen i den perioden prisen økte.

Prissammenligninger, foretatt av Tine, viser at prisene på melk til barnehager som kjøper melk med prisnedskrivning ligger gjennomgående under priser i butikk. For ekstra lettmelk er det fra 7-8 øre per liter til nesten 3 kr per liter lavere enn pris i butikk. For lettmelk er prisen på skolemelk til barnehager fra ca. 3 kr per liter til nesten 5 kr per liter lavere enn i butikk. Tine ser således ikke behov for å videreføre prisstøtten fra omsetningsavgiften.

Forutsetning om at skoleeier fortsatt vil gi melk innpass i skolene

Tine har i sin vurdering lagt til grunn at skoleeier fortsatt vil gi melk innpass i skolene, selv om prisstøtten fjernes. Til grunn for denne antakelsen ligger blant annet at Helsedirektoratet i sine retningslinjer for skolemåltidet skriver følgende:

«Måltidet bygger på at elevene har med seg matpakke, og at skolen tilbyr melk, frukt, grønnsaker og mat til dem som ikke har med seg matpakke hjemmefra. Måltidets sosiale funksjon ivaretas ved at det er fysisk tilrettelagt for spising og avsatt tilstrekkelig tid til at trivsel oppnås.»

På Helsedirektoratets hjemmesider på internett heter det også at «Helsedirektoratet utgir Retningslinjer for skolemåltidet, som skal fremme helse, trivsel og læring.» I dette ligger det også mye allmennkunnskap, som at man lærer best når man både er uthvilt og mett.

Helsedirektoratet anbefaler at det tilbys lettmelk, ekstra lettmelk eller skummetmelk til skolemåltidet.

Melkeanalyseprosjektet til OFM i 2012

Omsetningsrådet bevilget i 2012 ekstra midler til OFM slik at de kunne gjennomføre et melkeanalyseprosjekt.

I prosjektet ble det gjennomført en omfattende analyse av årsaker til nedgangen i melkeforbruk over tid. MarkUP gjennomførte analysen for OFM. Det ble utarbeidet hypoteser som ble testet mot alt tilgjengelig datamateriell. Analysen viste at selv om forbruket er ulikt i forskjellige segmenter har det vært nedgang i alle segmenter uavhengig av alder, kjønn, utdanning og geografi.

Melkeanalysen viste også at det er kombinasjonen av mange årsaker som gjør at melkeforbruket har gått ned. Oppsummert er de viktigste årsaker til den historiske nedgangen i melkeforbruket:

- Livssituasjon og måltider har en viktig sammenheng med melkeforbruk. Eksempelvis: Jo mer brød vi spiser desto mer melk drikker vi og omvendt. Forbrukerne endrer måltidsvaner til et måltidsmønster med mindre brødmat og mindre melk. Derfor er fokuset på de store melkemåltidene viktig.
- Etter hvert som vi er blitt mer urbane har melken mistet sin naturlige plass i kostholdet, spesielt for voksne. Vi ser også at det er viktig hva opinionsledere innen helse og kosthold forteller: Er de negative til melk påvirker dette den vanlige forbruker.
- Melk har også fått en rekke konkurrenter som delvis tar melkens plass. Et ønske om sunnere livsstil og større vekt på den gode smaken, fører til at forbrukerne i større grad dekker sitt behov for drikke med juice og lettbrus på bekostning av melk.

Forklaringskraften til disse tre faktorene er i henhold til analysen over 50 prosent.

Analysen viste at det ikke er et enkelttiltak eller enkeltsatsninger som vil føre til at utviklingen bremser opp og snur. Det er summen av de rette tiltakene som blir viktig videre fremover, alt fra produktutvikling, nye måltidsløsninger til presse- og holdningsskapende arbeid. Langsiktighet i arbeidet blir viktig.

Skolemilk i andre land

Den europeiske skolemilkordning

EU har siden 1977 hatt en egen skolemilkordning, European School Milk Scheme (SMS). Formålet er å øke forbruket av melk i EU for å motvirke den negative trenden og stabilisere markedsprisen for melk og melkeprodukter. I tillegg er det et særskilt mål å øke forbruket av melk og melkeprodukter hos barn og unge ved å tilby dem sunne meieriprodukter. Ordningen har også en opplysningsmessig funksjon ved at den skal medvirke til å støtte og utvikle gode spisevaner hos barn og unge.

EU yter støtte til skoler og andre undervisningsinstitusjoner. Foruten melk og varianter med smaksatt melk (under 7 prosent tilsatt sukker eller honning) omfatter ordningen en rekke meieriprodukter, som oster samt fermenterte melkeprodukter (eks. kjernemelk).

Medlemslandene har myndighet til å tilpasse skolemilkordningen på nasjonalt plan. Det er således opp til det enkelte medlemsland å avgjøre hvilke av produktene på EU-listen som skal motta støtte i medlemslandet. Det enkelte medlemsland kan også bruke strengere normer for innholdet i melk og melkeprodukter som er innenfor ordningen, f. eks. ved å begrense den tillatte fettprosent. Det enkelte medlemsland kan også supplere EU-støtten med ytterligere tilskudd.

I skoleåret 2013–2014 deltok 19 mill. barn i den europeiske skolemilkordningen. Det ble delt ut støtte til 304 mill. kg melk og melkeprodukter. Budsjettet for 2014 var på 80 mill. euro. Med en valutakurs på 9 kroner for 1 euro tilsvarer dette 2,37 kroner per kg melk eller melkeprodukt.

Skolemilk i Danmark

Danmark deltar i den europeiske skolemilkordningen. På sine nettsider skriver Miljø- og Fødevarerministeriet blant annet følgende:

«Miljø- og Fødevarerministeriet ønsker, at danske børn får en god start på livet. Det er jo i vid udstrækning i barndommen og de tidlige ungdomsår, at voksenlivets sundhedsvaner fastlægges.

Derfor ønsker Miljø- og Fødevarerministeriet at fremme barn og unges forbruk af mælk og mejeriprodukter.

Det er vigtigt at spise en sund og ernæringsrigtig kost, der kan bestå både af mælk, yoghurt, ost, kærnemælk og andre mælkeprodukter. Mælk og mælkeprodukter er jo fyldt med kalcium, vitaminer, mineraler og andre tilsætningsstoffer, som giver energi til en lang dag i skolen.»

Det gis støtte til 0,25 liter melk per barn per dag. I tillegg til støtten som kommer fra den europeiske skolemilkordningen har enkelte kommuner i Danmark valgt å subsidiere skolemilken ytterligere. ¼ liter *letmælk* koster i Danmark 3,30 danske kroner innenfor skolemilkordningen. Ca 70 prosent av landets skoler er med i Mejeriernes Skolemælkordning, som administreres av Mejeriforeningen (bransjeorganisasjon for danske meierier).

Det er foreldrene som bestiller og betaler skolemilk til sine barn.

Skolemilk i Sverige og Finland

Både Sverige og Finland har gratis skolemåltid for alle elever. Det betales av myndighetene. Skolemilk inngår i måltidet, og skolemilken er således også gratis.

I Sverige serverer 98 prosent av alle skolene melk til skolemåltidet hver dag. Mellanmjølk (1,5 prosent fett) og lättmjølk (0,5 prosent fett) er de vanligste variantene som serveres i skolen.

I Finland er den mest populære melketyperen fettfri melk (tilsvarer skummet melk i Norge). De fleste skoler tilbyr minst en annen type melk i tillegg til denne, som regel med 1 % fett. Mange skoler tilbyr også laktoseredusert og/eller laktosefri melk.

EU kommisjonen har vurdert EUs skolemilkordning

EU gjennomførte en evaluering av skolemilkordningen i 2013. Evalueringen viser at hypotesen om at forbruket av melk på lang sikt påvirkes av forbruk av skolemilk, er vanskelig å måle og finne statistisk belegg for.

Andre funn fra evalueringen er:

- Prisen foreldrene må betale for melken har betydning for deltakelsen i skolemilkordningen, men prisen har begrenset betydning for foreldre med høy inntekt.
- Bare gratis skolemilk vil resultere i en sterk økning i forbruket.
- EUs skolemilkordning har betydning for skolenes implementering av ordningen.
- Motivasjonen til personalet på skolene har betydning for deltakelsen i ordningen.
- Godt fungerende distribusjon av skolemilk er også en avgjørende faktor for deltakelsen i ordningen.

I evalueringsrapporten anbefales en mer strategisk tilnærming til skolemilk med bruk av måleparametre for å overvåke utviklingen. Tilpasning av produkter og tiltak til ulike aldersgrupper, samt at man utreder gratis skolemilk og alternative finansieringsmodeller anbefales. Videre anbefales at skolemilk og skolefruktordningene koordineres og eventuelt slås sammen. Bedre informasjonskampanjer anbefales også. Og til slutt anbefales tettere samarbeid mellom skolemilkordningen og EUs arbeid med ernæring og ulike helseproblemer som f.eks. overvekt.

EU kommisjonen har fulgt opp rapporten fra 2013. Dette har resultert i at EU nå har vedtatt å slå sammen ordningene for skolemelk og skolefrukt, og å øke budsjettet til 2,4 milliarder norske kroner. Saken ble vedtatt av EU-parlamentet tirsdag 8. mars i år og av EU-kommisjonen 11. april. Målet er at det nye regulativet skal virke fra 1. august 2017.

Rollen til Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS

Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS (OFM) skrev i sitt innspill til Tines evaluering av skolemelkordningen at de gjennom ti år har hatt fokus på skolemelk, men at de har brukt mindre ressurser på dette de siste årene.

OFM har ernæringsfaglig kompetanse og er merkenøytrale. De kan bidra med å bygge kunnskap og holdninger blant foreldre, lærere, elever og opinionsledere med fokus på det ernæringsmessige budskapet, samt informasjon som fremmer sunn mat- og drikkeglede. OFM har lang erfaring i bruk av ulike kommunikasjonskanaler mot ulike målgrupper.

Helsemyndighetenes rolle når det gjelder skolemelk

Utgangspunktet for helsemyndighetenes arbeid med skolemåltidet er at frokost og skolemåltidet primært er foreldrenes ansvar. Samtidig ønsker de å bidra til at skolene tilrettelegger for sunne måltider for elevene i skolehverdagen.

Helsedirektoratet anbefaler at det tilbys lettmeik, ekstra lettmeik eller skummet meik til skolemåltidet. Helsedirektoratet skriver videre følgende på sine sider på internett: «*Melk er både næringsrikt og godt, og spesielt viktig for barn og ungdom. En liten kartong med skolemelk dekker 1/3 av barnets daglige kalsiumbehov. Tilførsel av tilstrekkelig med kalsium i barne- og ungdomsårene, mens skjelettet enda er i vekst, er nødvendig for å oppnå så tett beinmasse som mulig. Lav beinmasse henger sammen med risiko for osteoporose. Tilbud om mager melk til skolemåltidet bidrar derfor til å forebygge kostholdsrelaterte sykdommer.*»

Tiltak som gjennomføres i regi av Helsemyndighetene er blant annet;

Helsedirektoratet og Nasjonalt senter for mat samarbeider om implementering av Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i skolen gjennom blant annet regionale konferanser i 2015/16 (<http://mhfa.no/regionale-konferanser-om-skolemat-20152016/>). Helsedirektoratet har også kampanjer om retningslinjene rettet mot foreldre og barn/ungdom høst/vinter 2015/2016 (<http://mhfa.no/ny-skolematkampanje-fra-helsedirektoratet/>). Opplysningskontorene i landbruket har bidratt på enkelte av konferansene i 2015/16.

Videre har Nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet etablert en idébank relatert til måltider og matordninger i skolen: <http://mhfa.no/skolemaaltid/>. Idebanken vil oppdateres løpende, og inneholde gode eksempler på samarbeid med ulike aktører.

Landbruksdirektoratets rolle når det gjelder skolemelk

Landbruksdirektoratet utbetaler distribusjonstilskudd til meieriselskap som produserer og selger konsummelk til barnehager, barne- og ungdomsskoler og videregående skoler. Dette tilskuddet gis gjennom prisutjevningsordningen for melk. Tilskuddet gis pr. liter distribuert melkeprodukt etter sats fastsatt av Landbruksdirektoratet. For avtaleåret 2015-2016 er satsen for distribusjonstillegg for skolemelk 0,17 kroner per liter distribuert melk. Satsen har vært uendret siden 2008.

Omsetningsrådets rolle når det gjelder skolemelk

Omsetningsrådet har en begrenset rolle når det gjelder skolemelk. Omsetningsrådet vedtar bruk av midler fra omsetningsavgiften på melk til prisnedskrivning av helmelk, lettmelk, skummet melk og laktoseredusert smaksatt melk som selges til barnehager, barne- og ungdomsskoler og videregående skoler. Det innebærer at distribusjon, logistikk og kjøreløsninger, produktutvikling, emballasje mm er i første rekke industriens ansvar. Omsetningsrådet har ingen rolle i eventuelle utfordringer når det gjelder disse forholdene.

Omsetningsrådet kan også ha en rolle når det gjelder informasjon og kommunikasjon om melk, herunder melk som konsumeres på skolen, siden Omsetningsrådet finansierer driften av Opplysningskontoret for meieriprodukter (Melk.no) AS. OFM har en visjon om å være Norges mest anerkjente kompetansesenter og formidler av kosthold og ernæring innen melk og meieriprodukter. De definerer sin viktigste utfordring som det fallende melkeforbruket med nesten en halvering av forbruket i løpet av de siste 30 årene. Hovedoppgaven til OFM er å bidra til at den norske befolkningen øker sitt inntak av melk og andre meieriprodukter. For å bidra til dette skal OFM jobbe for blant annet å øke kunnskap, motarbeide fordommer og skape positive holdninger. Dette fremgår av OFMs virksomhetsplan for 2016.

Saksnr.: 048/16	Sektor: Melk	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Endringsbehov - fagsystem for kvoteordningen for melk	Saksnr.: 16/26891-1

Beskrivelse

Fagsystemet til kvoteordningen for melk ble satt i produksjon i 2007. Systemet er «lappet på» i flere omganger og det mangler funksjonalitet for å løse oppgaver i tråd med gjeldende kvoteforskrift. Dette krever mye manuell oppfølging hvilket igjen utgjør en stadig større risiko for feil. Behovet for å revidere fagsystemet er presserende.

Systemets alder gjør at deler av systemet er svært vanskelig å vedlikeholde. Verktøy fra 2007 er utdatert og Landbruksdirektoratet har som mål å erstatte denne programvaren med nyere teknologi i alle fagsystem hvor dette er benyttet.

Landbruksdirektoratet bevilget 350 000 kroner til et forprosjekt i 2015 som ble gjennomført i samarbeid med direktoratets vedlikeholdsleverandør, Steria. Analysen konkluderte med at den mest hensiktsmessige løsningen for fagsystemet var å designe og bygge systemet på nytt.

Landbruksdirektoratet har derfor bevilget midler til et nytt forprosjekt i samarbeid med vår utviklingsleverandør Ciber AS. Forprosjektets budsjett er på 370 000 kroner og sluttrapport skal foreligge i slutten av august.

Til høsten vil vi komme tilbake til Omsetningsrådet med søknad om finansiering av hovedprosjektet for 2017/2018.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 4 (2) jf. § 3 siste ledd.

Forutsetninger

Vedlegg

Møtebehandling

Trond Reierstad foreslo følgende tillegg til sekretariatets innstilling: «En søknad om midler til nytt fagsystem må også synliggjøre hvordan et nytt system vil påvirke antall årsverk og de øvrige kostnadene ved å administrere kvoteordningen.»

Sekretariatets forslag med Reierstads tillegg ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Omsetningsrådet tar informasjonen om behovet for redesign og bygging av nytt system for kvoteordningen for melk, samt kommende søknad om finansiering av dette, til orientering. ...

En søknad om midler til nytt fagsystem må også synliggjøre hvordan et nytt system vil påvirke antall årsverk og de øvrige kostnadene ved å administrere kvoteordningen.

Endringsbehov - fagsystem for kvoteordningen for melk

Innledning

Fagsystemet til kvoteordningen for melk ble satt i produksjon i 2007. Det var da forsinket fordi jordbruksoppgjørene i 2005, 2006 og 2007 medførte større endringer i spesifikasjonene for systemet.

Fagsystemet er «lappet på» i flere omganger og det mangler funksjonalitet for å løse oppgaver i tråd med gjeldende kvoteforskrift. Dette krever mye manuell oppfølging hvilket igjen utgjør en stadig større risiko for feil. Behovet for å revidere fagsystem er presserende.

Systemet er nå 10 år gammelt og deler av systemet er svært vanskelig å vedlikeholde. Verktøy fra 2007 er nå utdatert og Landbruksdirektoratet har som mål å erstatte denne programvaren med nyere teknologi i alle fagsystem hvor dette er benyttet.

Kort historikk for andre viktige endringer i fagsystemet:

- 2008: Jordbruksoppgjøret innførte kvoteleie, nyetablering, endring i omsetningsregion og endring i konverteringsfaktor for kombinasjonsbruk.
- 2008: Påloggingsrutinene ble flyttet over til Altinn da dette ble påloggingsportalen for offentlig forvaltning.
- 2012: Datamodellen for fagsystemet forutsatte at kvoten var knyttet til landbrukseiendom. Ved regelverksendringen 1. januar 2012 (forskrift 23.12.2011 nr. 1502) ble det innført nye kvotebegrep. En kvote var ikke lenger en kvote, men ble splittet i grunnkvote og disponibel kvote. Grunnkvoten skulle fortsatt knyttes til landbrukseiendommen, mens den disponible kvoten skulle knyttes til produksjonsforetak. Det ble da gjort betydelige endringer i systemet uten at grunnleggende datamodell ble endret.
- 2013: Fagsystemet ble integrert med direktoratets nye arkivsystem – Fokus, og dette var ikke fullført før ved utsending av kvotebrev i 2014.
- 2014: Kvoteåret for ku ble flyttet tilbake til kalenderåret.
- 2015: Ny endring i kvoteforskriften hvor paragraf §5 – Samdrifter ble fjernet.

IKT i offentlig virksomhet

Selv om fagsystemet primært er et saksbehandlingssystem og gjeldende plattform for samhandling mellom direktoratet og melkeprodusentene, er alle fagsystem i offentlig forvaltning underlagt rammebetingelser som er bestemmende for valg av teknologi.

Digitaliseringsrundskrivet 2014

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sendte i august 2014 ut rundskriv om digitalisering i offentlige etater. Her heter det: «Det er et mål at forvaltningens kommunikasjon med innbyggere og næringsliv skal være nettbasert.....Aktuelle digitale tjenester mot næringsdrivende skal gjøres tilgjengelig på Altinns portal. Altinn skal også benyttes for digital post fra forvaltningen til næringsdrivende.....Alle statlige

forvaltningsorganer som sender post på papir skal ta i bruk Digital postkasse til innbyggere innen første kvartal 2016. Innen 1. juli 2015 skal disse forvaltningsorganene lage en plan for å ta Digital postkasse til innbyggere i bruk.»

For kvoteordningen medfører dette at post til foretak (enkeltvedtak og kvotebrev) skal distribueres gjennom Altinn, mens post til innbyggere (selgere og kjøpere av kvote) skal distribueres gjennom Difis løsning for dette (Digipost og eboks).

Fagsystemets nåværende integrasjon mot arkivsystemet åpner ikke for en slik løsning.

Endringer i kvoteforskriften gjør det nødvendig å utvikle nye elektroniske søknadsskjemaer. I tillegg til eksisterende søknadstyper (kjøp, salg, sammenslåing av grunnkvoter, konvertering av kvoter) må det etableres mulighet for flytting av grunnkvoter og disposisjonsrett av grunnkvoter, flytting av produksjonssted eller driftssenter, og endringer i slike opplysninger.

Forprosjekter i Landbruksdirektoratet

Forprosjekt i 2015 med vedlikeholdsleverandør

Landbruksdirektoratet bevilget 350 000 kroner til et forprosjekt i 2015. Målet med forprosjektet var å analysere hvilke endringer som var nødvendig for å løse nye krav til fagsystemet. Forprosjektet ble gjennomført i samarbeid med vedlikeholdsleverandør, Steria.

Prosjektet avdekket at søknadsverktøyet har lagt premisser for sentrale deler av eksisterende datamodell. Siden utskifting av verktøyet er påkrevd, vil konsekvensene for systemet bli vidtrekkende.

Forprosjektet vurderte videre at det vil være nødvendig med etablering av en ny datamodell for fagsystemet for å sikre effektivitet og kvalitet i kvoteforvaltningen. Ny datamodell må gi mulighet for korrekt oversikt over alle landbrukseiendommer med grunnkvote, og alle aktive foretak som disponerer melkekvote.

Prosjektet vurderte at ny datamodell måtte forsterkes med nye elektroniske søknadsskjema og utkast til disse ble utarbeidet. Disse baseres på moderne teknologi, skal tilfredsstillende nye behov og/eller erstatte søknadstyper som utgår.

I forprosjektet ble det gjort en analyse av hvordan fagsystemet kunne legge til rette for elektronisk utsending av post til både foretak og innbyggere. Konklusjonen var at arkivsystemet ikke kunne tilby tilfredsstillende funksjonalitet for slik utsending og fagsystemet for kvoteordningen vil måtte gjennomføre en større omlegging av sin integrasjon mot arkivet.

Analysen konkluderte med at den mest hensiktsmessige løsningen for fagsystemet var å designe og bygge systemet på nytt. Det ble da klart at et utviklingsprosjekt med dette omfanget ikke kunne gjennomføres under vedlikeholdsavtalen med leverandør (Steria).

Forprosjekt 2016 med utviklingsleverandør

Landbruksdirektoratet har rammeavtale med selskapet Ciber AS for utvikling av IKT-systemer. Det er nå igangsatt et nytt forprosjekt som skal resultere i:

- Forslag til design og løsning for å tilfredsstille dagens krav til løsning
- Estimat for nødvendige endringer og gjennomføring av disse

Forprosjektets budsjett er på 370 000 kroner og sluttrapport skal foreligge i slutten av august.

Landbruksdirektoratets vurderinger

Fagsystemet til kvoteordningen for melk er nå 10 år gammelt og deler av systemet er svært vanskelig å vedlikeholde. Et forprosjekt i 2015 konkluderte med at den mest hensiktsmessige løsningen for fagsystemet var å designe og bygge systemet på nytt. Direktoratet mener også at behovet for å revidere fagsystem er presserende og har derfor satt i gang et nytt forprosjekt som skal komme med forslag til design og løsning for et nytt system.

Direktoratet vil i løpet av høsten komme tilbake til Omsetningsrådet med søknad om finansiering av hovedprosjektet i 2017/2018.

Saksnr.: 049/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Jordbruksoppjøret 2016 - saker som vedrører Omsetningsrådet	Saksnr.: 15/23623-2

Beskrivelse

Jordbruksoppjøret omfatter noen saker som direkte berører Omsetningsrådets forvaltningsområder. I denne saken er det gitt en oppsummering av disse.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Informasjonen om saker fra jordbruksoppjøret 2016 som berører Omsetningsrådets forvaltningsområdet tas til orientering.

Jordbruksoppjøret 2016 - saker som vedrører Omsetningsrådet

Jordbruksoppjøret 2016 omfatter noen saker som direkte vedrører Omsetningsrådets forvaltningsområde. I det følgende er disse oppsummert. Gjennomgangen bygger på Prop. 133 S (2015–2016) Jordbruksoppjøret 2016 – endringer i statsbudsjettet 2016 under Landbruks- og matdepartementet. Proposisjonen skal behandles i Stortinget 14. juni 2016.

1. Geitemelk – kjøp og salg av kvote

Grunnet overproduksjon av geitemelk drøftet faglagene og Landbruks- og matdepartementet i kvotedrøftingene 2015 at kvote som selges gjennom den statlige omsetningsordningen ikke bør videreselges. Ved jordbruksoppjøret i 2016 ble partene enige om at kvote som selges i 2016 ikke videreselges. Oppkjøpet skal finansieres gjennom omsetningsavgiften.

2. Kollektiv dekt omsetningsavgift hagebruk

Ved jordbruksoppjøret i 2016 ble partene enige om at det ikke gjøres endringer i kollektivt dekt omsetningsavgift hagebruk. Posten utgjør 24,4 mill. kroner for hvert av årene 2016 og 2017.

3. Avsetningstiltak potet

Partene er enige om at bevilgningen til prisnedskrivningstilskudd potetsprit reduseres med 2 mill. kroner. Prisnedskrivningstilskudd potetsprit betales ut med en maksimalsats på 9,50 kroner per liter potetsprit innenfor en ramme på 18 mill. kroner.

Partene er enige om at avrensprisen settes til 40 øre per kilo for 2017.

4. Matmerk – Nyt Norge

Partene er enige om at avsetningen til Matmerk videreføres i 2017 med 52 mill. kroner. Det legges til grunn at Matmerk spesielt prioriterer KSL og utviklingsoppgaver knyttet til en modernisering og oppgradering av systemet. Videre må drift av lokalmat.no, måling av omsetning av lokalmat, merkeordningene, og oppgaver knyttet til Inn på tunet prioriteres innenfor denne rammen.

For 2018 er det behov for en ny finansieringsplan for Nyt Norge-ordningen. Matmerk bes komme tilbake med en slik plan i god tid før jordbruksforhandlingene 2017.

5. Matmerk – generisk markedsføring av økologisk mat

Ansvaret for generisk markedsføring av økologisk mat har de siste årene vært lagt til Matmerk. Arbeidet videreføres med 2 mill. kroner i 2017. Satsingen skal bidra til å ivareta statens ansvar for forbrukerrettet informasjonsvirksomhet om økologiske produksjonsformer og produkter. Partene er enige om at satsingen skal evalueres til jordbruksoppjøret 2017.

4. Målpriser

Jordbruksoppjøret i 2016 gir følgende endringer i målpriser:

<i>Produkt</i>	<i>Målpris i dag, kr/kg</i>	<i>Endring fra 01.07.2016, kr /kg</i>
Melk ku og geit	5,28	0,10 *
Gris	32,34	0,09
Poteter	4,39	0,15
Grønnsaker og frukt		2,5%
Norsk matkorn	3,08	0,084

* Målprisen på melk økes med 5 øre per liter, med en inntektsutvikling på 78,4 mill. kroner. I tillegg gjennomføres det en økning i målprisen på melk med 5 øre knyttet til endret innfrakttilskudd i prisutjevningsordningen, men som i sum verken vil påvirke pris til melkeprodusent eller til forbruker. Målpris på melk er fra 1. juli 2016 5,38 kroner per liter.

Summen av målprisendringene i tabellen over utgjør 190 mill. kroner.

Saksnr.: 050/16	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Møteplan Omsetningsrådet 2. halvår 2016 - dato for reservemøte	Saksnr.: 13/24680-8

Beskrivelse

I møtet 14.04.2016 ble det fastsatt møtedatoer for 2. halvår 2016. Disse innebærer at det ikke er satt opp møter mellom den 13.09 og 09.12. Dette er en relativ lang periode og på møtet 09.05 ble det enighet om å beramme et reservemøte i månedsskiftet oktober/november.

Sekretariatet foreslår mandag 31.10.2016, jf. også e-post av 12.05.2016.

Den foreslåtte dagen er sjekket med aktivitetskalenderen på hjemmesida til Norsk Landbrukssamvirke. Aktiviteter som ikke står på denne kalenderen, men som likevel bør unngås er DLFs høstmøte torsdag 20.10.2016 (tredje torsdagen i oktober) og Matmerks «Fagdag norsk mat» torsdag 27. oktober 2016.

Møtet starter kl 10:00, eventuelt kl 08:30 dersom telefonmøte.

Hjemmel**Forutsetninger****Vedlegg****Møtebehandling**

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Følgende reservedato fastsettes for møte Omsetningsrådet 2. halvår 2016:

Mandag 31.10.2016 kl 10:00 (kl 08:30 dersom telefonmøte)

Saksnr.: 051/16	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Korn - Fastsettelse av maksimalsats for omsetningsavgiften 2016-2017	Saksnr.: 13/36401-23

Beskrivelse

Norske Felleskjøp har i brev av 20. mai 2016 lagt fram forslag til maksimalsats for omsetningsavgift på norskprodusert korn for kornåret 2016/2017 på 5,0 øre per kg. Norske Felleskjøps styre har godkjent forslaget 20. mai 2016.

Hjemmel

Lov av 1936-07-10 nr. 6 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 5.

Forutsetninger**Vedlegg**

Brev fra Norske Felleskjøp av 20. mai 2016

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Omsetningsrådet foreslår for Landbruks- og matdepartementet at maksimalsatsen for omsetningsavgiften på korn i kornåret 01.07.2016 til 30.06.2017 fastsettes til 5,0 øre per kg.

Korn - Fastsettelse av maksimalsats for omsetningsavgiften 2016-2017

Landbruksdirektoratet har i brev av 20. mai 2016 fra Norske Felleskjøp (NFK), mottatt forslag til maksimalsats for omsetningsavgift for kornåret 2016/2017 på 5 øre per kg for korn som omsettes gjennom markedsordningen. Forslaget er godkjent av NFKs styre 20. mai 2016.

Endelig sats for omsetningsavgift på korn for kornåret 2016/2017 fastsettes av Omsetningsrådet 23. august 2016. Det foreligger ingen avlingsprognose for kornåret 2016/2017. Markedsregulator har derfor laget en oversikt som viser avviket mellom vedtatt maksimalsats og endelig sats siden markedsordningen for korn ble etablert. Denne viser at endelig sats har ligget 2-4 øre under maksimalnivået. Maksimalsatsen har derfor vært beregnet med god margin, og det er lagt til grunn noe mindre høyde for beregningene i 2016 enn tidligere år.

Ved beregning av maksimalsatsen tar NFK videre høyde for å bygge opp fondet til ca. 25 mill. kroner. Dette er høyere enn den vedtatte tilrådingen Omsetningsrådet vedtok 20. oktober 2015, sak 15/43609, på 20 mill. kroner. Det er likevel akseptabelt på grunn av usikkerheten rundt prognosene på nåværende tidspunkt, og vil bli vurdert nærmere ved endelig fastsettelse av avgiften i august.

NFK legger følgende forutsetningene til grunn for fastsettelsen:

- Prognosert salgssavling i 2016/2017 er på 1 362 000 tonn korn, herav 33 000 tonn overlageret. I tillegg er det prognosert 10 000 tonn oljefrø og erter. Av kornkvantumet er 314 000 tonn matkorn og 1 048 000 tonn fôrkorn.
- Andel norsk mathvete settes til 50 %, ca. 130 000 tonn.
- Av den samlede prognoserte matkornavlinga på 314 000 tonn er det antatt at følgende mengder kan gå inn i matmelproduksjonen: 130 000 tonn hvete, 18 900 tonn rug, 28 900 tonn havre og 3 000 tonn bygg, samlet 181 000 tonn matkorn.
- Forbruket av kraftfôr er for første gang satt til over 2 000 millioner tonn, og utgjør i prognosen 2 030 000 tonn. Det er videre forutsatt at 70 prosent av kraftfôret er karbohydratråvarer og at ca. 80 % av karbohydrat-råvarene, eksklusiv kli, i kraftfôret, skal dekkes av norsk fôrkorn. På bakgrunn av disse forutsetningene kan det anvendes 1 095 000 tonn norsk korn i kraftfôret.
- Prognoserte kvanta korrigeret for svinn, resulterer i et underskudd av fôrkorn på 60 000 tonn og overskudd av 130 000 tonn matkorn. Underskuddet av fôrkorn vil sette grensene for omdisponering av matkorn til fôrkorn. Kostnadene til prisreduksjon av matkorn til fôr er satt til 390 kr per tonn. Kostnaden til overlagering av matkorn er satt til 410 kr per tonn.
- Beregningen tar utgangspunkt i at fondet per 01.07.2016 vil være på 22 mill. kroner og at det trappes opp til ca. 25 mill. kroner per 01.07.2017.
- Kostnader til finansiering av Opplysningskontoret for brød og korn inklusive "Framsnakking av brød og korn" er satt til 2,91 mill. kroner.
- Finansiering av opplysningsarbeid for markedsføring av økologiske varer i regi av KSL Matmerk er satt til 0,1 mill. kroner og markedsføring av merkeordningen "Nyt Norge" er satt til 0,18 mill. kroner.

I kornprognosen er det forutsatt en salgskornavling (eksklusiv oljefrø og erter) på 1 362 000 tonn. Våronna 2016 har forløpt normalt, men reduserte tilsådde arealer med høstkorn pga. sen tresking i 2015 reduserer prognosene noe, selv om overvintringen ser ut til å ha gått bra. Det er derfor å forvente et normalår i 2016, på bakgrunn av situasjonen per dags dato. Det er videre registrert en økning i såkornsalget som gir grunnlag til å tro at vi vil se en økning i kornarealet for første gang på flere år. NFK har lagt til grunn en økning i kornarealene på 10 %. Avlingsnivået er satt høyere enn toppårene 2004 og 2008, men lavere enn i 2015, ca. 450

kg/daa.

NFK presiserer videre at det vanligvis oppstår overskudd ved store avlinger, når det er ekstra mye matkorn eller ekstra mye fôrkorn, dvs. ved svært høy eller svært lav matandel.

Ved beregning av maksimalsatsen er matandel i innkjøpt korn satt til 70 prosent for både hvete og rug. Med disse forutsetningene har NFK beregnet at det er behov for omdisponering av 60 000 tonn og overlagring av 70 000 tonn matkorn til en kostnad på kr 52 100 000.

Landbruksdirektoratets vurderinger

NFK har som tidligere lagt forutsetninger til grunn som tar høyde for en situasjon som kan gi maksimale kostnader til avsetningstiltak for norsk korn, men redusert forslaget til maks sats noe på bakgrunn av historisk avvik mellom løpende avgift og maksimalsats. Maksimal omsetningsavgift på korn er i dag 6 øre per kg.

NFK legger til grunn at matmelindustrien maksimalt kan benytte ca. 181 000 tonn norsk matkorn, derav 130 000 tonn mathvete, tilsvarende 50 % norsk hvete i hvetemelet. Forbruket av mathvete vil i likhet med de to foregående år være påvirket av skjevfordeling mellom proteinklassene i hvete. Ved en matandel på 50 % eller lavere vil matmelindustrien ha behov for all mathveten dersom klassefordelingen blir gunstig. Skjer dette, vil det ikke bli noe overskudd av matkorn, men derimot et overskudd av fôrkorn. Ved en matandel som er høyere enn 70 prosent vil behovet for omdisponering øke, og fondet vil bli redusert. Dette gjelder dersom de øvrige forutsetningene er uendret. Landbruksdirektoratets oppgaver over salg av kraftfôr i 2015 viser 1 961 000 tonn, som er nærmest uendret sammenliknet med 2014. NFK har lagt til grunn en økning på hele 3,5 % i 2016 på bakgrunn av forventet økning i kraftfôr til drøvtyggere og fjørfe. Statistikken for første kvartal 2016 vil være offisiell før endelig omsetningsavgift fastsettes i august, og kan da danne grunnlag for å vurdere denne forutsetningen bedre. Påløpte ikke bokførte kostnader til avsetningstiltak for korn i 2015/2016 er på 16,7 mill. kroner.

Siden prognosene som legges til grunn ved beregning av maksimal omsetningsavgift er usikre, er det nødvendig å ha en viss størrelse på fondet for omsetningsavgift. Per 1. januar 2016 var fondet på 41,3 mill. kroner, og 1. juli 2016 vil det, etter Landbruksdirektoratets beregninger, være på 30,7 mill. kroner. Fondet er da korrigert for ikke bokførte avsetningstiltak fra kornåret 2015/16.

NFK har med bakgrunn i de forutsetningene som framgår over, beregnet avgiften til 4,8 øre per kg, og avrundet satsen opp til 5 øre per kg. Landbruksdirektoratet har ingen ytterligere kommentarer til beregningen av maksimal omsetningsavgift eller til forutsetningene som er lagt til grunn for denne, og anbefaler at forslag til sats godkjennes.

Saksnr.: 052/16	Sektor: Korn	Styre/råd: OR
Behandling: 21.06.2016	Tittel: Korn - Overføring av aksjer i Opplysningskontoret for brød og korn til Baker- og konditorbransjens landsforening	Saksnr.: 16/25329-3

Beskrivelse

Norske Felleskjøp (NFK) har i brev av 20. mai 2016 lagt fram forslag til overføring av aksjer fra Opplysningskontoret for brød og korn (OBK) til Baker- og konditorbransjens landsforening (BKLF) og videre alle BKLFs aksjer til BKLF AS. Det er foreslått å øke styret med en representant, til 6 medlemmer, og gi NKF og Norkorn hhv. to og en fast plass. Leder og nestleder i styret foreslås valgt av generalforsamlingen, mens det i dag er nedfelt i aksjonæravtalen at vervene skal alternere hvert andre år mellom NFK og de øvrige aksjonærene. Styret i BKLF har vedtatt forslaget 10. april 2016. Styrene i OBK og Norske Felleskjøp har sluttet seg til forslaget henholdsvis 21. april 2016 og 20. mai 2016. Det er nedfelt i aksjonæravtalen at aksjeoverføringer og endringer i vedtekter og aksjonæravtale skal godkjennes av Omsetningsrådet før de legges fram for selskapets generalforsamling.

Hjemmel

Retningslinjer om anvendelse av midler fra omsetningsavgiften til faglige tiltak og opplysningsvirksomhet § 2 pkt. 1 fastsatt av Omsetningsrådet 22. oktober.2008 med hjemmel i omsetningsloven § 11.

Forutsetninger

Vedlegg

Brev fra Norske Felleskjøp av 20. mai 2016, vedlagt forslag til revidert aksjonæravtale og vedtekter for OBK.

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. Omsetningsrådet godkjenner at Opplysningskontoret for brød og korn AS overdrar sine 20 aksjer til Baker- og konditorbransjens landsforening, som videre overdrar disse og egne aksjer til sitt heleide selskap BKLF AS.
2. Omsetningsrådet godkjenner følgende forslag til endringer i vedtektene for Opplysningskontoret for brød og korn AS:

§ 4 endres til:

Selskapets aksjekapital er kr 100 000 fordelt på 200 aksjer a kr 500 fullt innbetalt og lydende på navn:

Norske Felleskjøp SA 75 aksjer
BKLF AS 75 aksjer
Norgesmøllene AS 25 aksjer

Norkorn 25 aksjer

§ 6 første ledd endres til:

Selskapets styre skal ha 6 representanter, alle med personlige vararepresentanter.

§ 6 andre ledd oppheves.

3. Omsetningsrådet godkjenner følgende forslag til endringer i aksjonæravtalen for Opplysningskontoret for brød og korn AS:

Nytt punkt 1 om “parter i denne aksjonæravtale”:

Norske Felleskjøp SA

BKLF AS

Norgesmøllene AS

Norkorn

Endringer i punkt 2 om styrerepresentasjon:

Nytt punkt 2 første ledd:

Styret skal bestå av seks styrerepresentanter, alle med personlige vararepresentanter, som har møterett i styret og som får tilsendt alle styrepapirer.

Nytt punkt 2 andre ledd:

Styret sammensetning blir:

Norske Felleskjøp SA – to representanter og to vararepresentanter

Norkorn – en representant og en vararepresentant

Norgesmøllene – en representant og en vararepresentant

BKLF AS – to representanter og to vararepresentanter

Punkt 2 tredje. ledd er uendret.

Punkt 2 fjerde ledd oppheves.

Punkt 2 femte til niende ledd blir nye fjerde til åttende ledd.

Nytt punkt 4 første ledd om finansiering:

Aksjonærene forplikter seg til å sørge for selskapets årlige finansiering etter følgende

fordelingsnøkkel:

Norske Felleskjøp SA 50,0 %

BKLF AS 37,5 %

Norgesmøllene AS 12,5 %

Korn - Overføring av aksjer i Opplysningskontoret for brød og korn til Baker- og konditorbransjens landsforening

Opplysningskontoret for brød og korn er et aksjeselskap. Aksjeporteføljen i OBK er på 200 aksjer, hver pålydende 500 kroner. Frem til 1. januar 2012 var aksjene fordelt på Norske Felleskjøp (NFK), Baker- og Konditorbransjens Landsforening (BKLF), Goman Bakeriene Holding AS(Goman), Lantmännen Cerealia, Norgesmøllene AS og Norkorn. Fra 1. januar 2012 trakk Lantmännen Cerealia seg ut av OBK og ga sine aksjer (25 stk) vederlagsfritt til OBK.

Etter dette eide OBK 25 aksjer tilsvarende 12,5 prosent av samtlige aksjer. NFK meddelte da at ifølge OBKs revisor kan et aksjeselskap selv bare eie inntil ti prosent av aksjene og må kvitte seg med det overskytende antall innen to år. OBK tilbød derfor mot slutten av 2013 BKLF/Goman å overta fem aksjer tilsvarende 2,5 prosent av totalantallet. BKLF/Goman aksepterte tilbudet og overtok aksjene vederlagsfritt fra 1. januar 2014. OBK satte som forutsetning for overdragelsen at BKLF/Goman gir disse videre vederlagsfritt dersom det melder seg nye eiere.

På grunn av ny aksjefordelingen mellom eierne ble nye vedtekter og aksjonæravtale godkjent av Omsetningsrådet 11. april 2014, før endelig vedtak i generalforsamlingen.

Styrene i BKLF og OBK har henholdsvis 10. april 2016 og 21. april 2016 foreslått å overføre aksjene i OBK til BKLF AS. Styret i NFK har godkjent de foreslåtte endringene 20. mai 2016, og sendt saken over til Omsetningsrådet for godkjenning. Punkt 3. i aksjonæravtalen, om forholdet til Omsetningsrådet, sier at aksjeoverføringer og endringer i vedtekter og aksjonæravtale skal godkjennes av Omsetningsrådet før de legges fram for selskapets generalforsamling, se sak 11 fra Omsetningsrådets møte den 7. desember 2006.

En av premissene ved opprettelse av OBK var videre at finansieringen skulle fordeles likt mellom fondet for omsetningsavgift korn og bransjen. Dette er opprettholdt med de endringene som er foreslått. Tabellen viser aksjefordeling mellom eierne i ulike perioder.

Aksjefordeling mellom eierne av OBK, antall aksjer. Prosentandel i parentes

Aksjefordeling	Før 1. januar 2012	2012 og 2013	Fra 1. januar 2014	Forslag til vedtak
NFK	75 (37,5)	75 (37,5)	75 (37,5)	75 (37,5)
BKLF/Goman	50 (25,0)	50 (25,0)	55 (27,5)	75 (37,5)
Norgesmøllene	25 (12,5)	25 (12,5)	25 (12,5)	25 (12,5)
Norkorn	25 (12,5)	25 (12,5)	25 (12,5)	25 (12,5)
OBK	0	25 (12,5)	20 (10,0)	0
Lantmännen Cerealia	25 (12,5)	0	0	0
Sum	200 (100)	200 (100)	200 (100)	200 (100)

Landbruksdirektoratets vurdering

Et aksjeselskap er i sin helhet eid av aksjonærene, med generalforsamlingen som øverste organ. Vedtektene er et offisielt dokument som registreres i Foretaksregisteret og gjelder utad, jf. foretaksregisterloven § 3-1 nr. 1. Vedtektene må være utformet i henhold til aksjelovens regler og legger derfor begrensninger for hvilke bestemmelser vedtektene kan inneholde. Aksjonæravtalen er en privatrettslig avtale aksjonærene imellom som ikke registreres i Foretaksregisteret. I avtalen kan det derfor legges inn bestemmelser som gir rettigheter for utenforstående, som Omsetningsrådet. I sak 11 den 7. desember 2006 forutsatte Omsetningsrådet en endring i aksjonæravtalen for at det skulle kunne anvendes midler fra fondet for omsetningsavgift på korn. Aksjonæravtalen ble endret i tråd med disse forutsetningene.

Aksjeoverføringer

BKLF opprettet BKLF AS i 2015 med følgende vedtektsfestede formål: «Selskapets formål er å heve bransjen gjennom å bygge omdømme, påvirke rammebetingelsene og sørge for god faglig utvikling og godt samarbeid for bakere og konditorer.» Det opplyses at det er heleid av BKLF. Landbruksdirektoratet er positive til at BKLF ønsker å øke sin eierandel i OBK, og har ingen merknader til at BKLF ønsker å legge eierskapet i OBK i BKLF AS. Kombinert med at eierforholdet mellom de som representerer primærprodusenten og industrien opprettholdes, foreslår direktoratet at OR godkjenner denne aksjeoverføringen.

Endringer i vedtektene

I tillegg til endring av hvem som eier aksjene (§ 4), foreslås det at styret skal ha 6 representanter (§ 6 første ledd) og å slette § 6 andre ledd som lyder: «Norske Felleskjøp og Norkorn deler to styreplasser hvorav en uten stemmerett. De innehar styreplassen med stemmerett to år om gangen.» De to aktørenes deltakelse i styret er ivaretatt gjennom endringer i aksjonæravtalen, slik at direktoratet har ingen merknader til forslag til endringer av vedtektene, forutsatt at forslaget om styrets sammensetning i aksjonæravtalen vedtas.

Endringer i aksjonæravtalen

I aksjonæravtalen er det følgende forslag til endringer i styrets sammensetning (pkt. 2):

Styret økes fra fem til seks representanter.

- Norske Felleskjøp SA går fra to representant med vara, hvorav den ene deler stemmerett med Norkorn, til to fullverdige representanter med vara.
- Norkorn går fra én representant med vara, som deler stemmerett med NFK til én fullverdig representant med vara.
- Benevnelsen Handelsmøllene endres til Norgesmøllene, som videreføres med én representant med vara.
- Benevnelsen Bakeribransjen endres til BKLF AS, som øker fra én til to representanter med vara.

Som en følge av at NFK og Norkorn ikke lenger deler en styreplass, er omtalen av hvordan dette skal praktiseres tatt ut (tredje ledd).

Etter direktoratets vurdering gir utvidelsen av styret en representativ fordeling ut fra eierskap, samtidig som NFKs og Norkorns representasjon er ivaretatt som ønsket, og på en bedre måte enn tidligere alternering av representasjon.

Følgende tekst er foreslått tatt ut (pkt. 2 femte ledd):

«Vervene som leder og nestleder går på omgang mellom aktørene slik at foreningen reflekterer de økonomiske bidraget og styrets øvrige sammensetning. Norske Felleskjøp SA

har lederen i to år og en representant for de øvrige aksjonærer i de to neste år. Nestleder alternerer i omvendt rekkefølge. Norske Felleskjøp har lederen i den første toårsperioden.»

Teksten er foreslått erstattet med (nytt fjerde ledd i pkt. 2):
«Styrets leder og nestleder velges på generalforsamlingen.»

Direktoratet vil anbefale at den eksisterende teksten om fordeling av ledervervet videreføres, framfor at generalforsamlingen skal velge leder og nestleder, som foreslått. Det ble vurdert da kontoret ble opprettet, at siden markedsregulator representerer 50 prosent av aksjene, er det naturlig at de også skal inneha ledervervet 50 prosent av tiden. Vår vurdering er at den gjeldende avtalen på dette punktet gir større sikkerhet og forutsigbarhet for at interesser som representerer bruken av omsetningsavgiftsmidlene blir ivaretatt. Med referanse til opprettelsen av OBK, og også Opplysningskontoret for melk og Bransjestyret for Opplysningskontoret for egg og kjøtt og Animalia, har det vært lagt vekt på at ledervervet skal være avklart og nedfelt i aksjonæravtale (OBK og OFM) eller retningslinjer (Bransjestyret) på lik linje med styresammensetningen.

Siste forslag til endring av aksjonæravtalen er en ajourføring av fordeling av finansieringen i pkt. 4, der fordelingsnøkkelen foreslås endret fra

Norske Felleskjøp SA	50,0 %
BKLF AS	37,5 %
Norgesmøllene AS	12,5 %

til

Norske Felleskjøp SA	50 %
Bakerbransjen, handelsmøllene og andre	50 %.

Landbruksdirektoratet har ingen innvendinger mot denne endringen.